

SITRA

KRAFT AV FRAMTIDEN

Verksamhetsberättelse och bokslut 2023

JUBILEUMSFONDEN FÖR FINLANDS SJÄLVSTÄNDIGHET SITRA är ett självständigt och oberoende framtidshus. Vi prognostiserar fenomen som påverkar framtiden och genomför med våra partner försök som hjälper vårt samhälle att förnya sig och stärker dess kriställighet. Dessutom erbjuder vi alla som är intresserade verktyg för att utveckla det egna framtids tänkandet och förändringsförmågan. Vårt mål är en rättvis, hållbar och inspirerande framtid. En framtid där människor mår bra inom ramen för jordens bärkraft.

Sitras kontor ligger i Gräsviken i Helsingfors, men vi arbetar på olika håll i Finland och internationellt tillsammans med lokala partner.

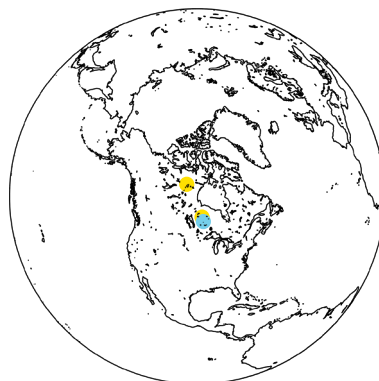
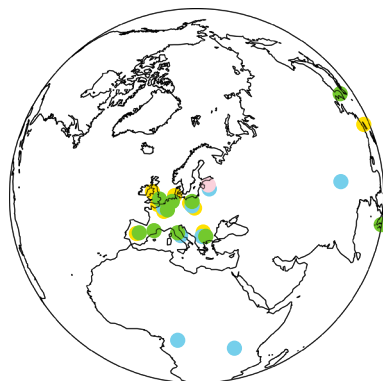
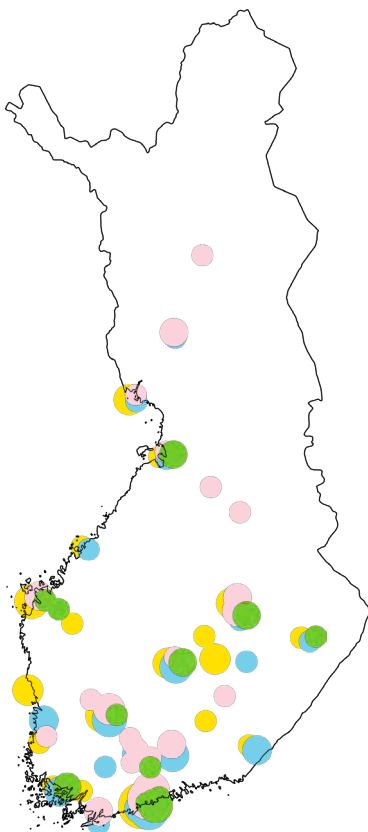
Projekt år 2023

Demokrati

Natur

Förutsägelse och utbildning

Data

B 4/2024 RD

**JUBILEUMSFONDEN
FÖR FINLANDS
SJÄLVSTÄNDIGHET SITRAS
BERÄTTELSE FÖR 2023**

TILL RIKSDAGEN

I enlighet med 9 § 1 mom. 9 punkten i lagen om Jubileumsfonden för Finlands självständighet (717/1990) överlåter förvaltningsrådet för Jubileumsfonden för Finlands självständighet högaktningfullt bifogade berättelse över Sitras verksamhet för 2023, inklusive verksamhetsberättelse och bokslut, till riksdagen.

Helsingfors 21.3.2024

På förvaltningsrådets för Jubileumsfonden för Finlands självständighet vägnar

MIKA LINTILÄ
ORDFÖRANDE

JORMA JAALIVAARA
SEKRETERARE

Sitra påminner om morgondagens betydelse

SITRA är ett bekant namn för de flesta finländare och nästan alla har haft nytta av Sitras arbete när de till exempel har utträttat ärenden i nättjänsten Suomi.fi eller i Terveyskirjasto. Få har emellertid en helhetsbild av hur övergripande Sitra verkar och påverkar när det bygger morgondagens framgångsrika Finland.

Till exempel testade Sitras personal under 2023 kommuninvånarpaneler i Sastmola och Pieksämäki och införde det populära Livsstilstestet i sju europeiska länder. De koordinerade ett gemensamt projekt angående EU-lagstiftning som gäller hälsovårdssektorn mellan 25 länder och ordnade det globala toppevenemanget för cirkulär ekonomi, World Circular Economy Forum.

Arbetsresultaten blir konkreta i människors vardag när invånarnas åsikter beaktas i kommunens ekonomiska planering eller när familjer antar en ny, mer hållbar livsstil. Eller när resenärers hälsouppgifter vid behov är tillgängliga för vårdpersonalen också i andra länder eller när olika länder i världen blir inspirerade att ta fram vägkartor för cirkulär ekonomi som minskar spill och beroendet av importerat material.

Sitra har konstaterat att det lyckas allra bäst när också dess partner lyckas. Också i de ovan nämnda exemplen har framgången delats med intressentgrupper.

ÅR 2023 kommer på många sätt att stå i finländska historieböcker: vi gick med i Nato, de utmaningar och möjligheter som artificiell intelligens medför konkretiserades på ett nytt sätt, behovet av att spara energi framträdde starkt och både statens och många hushålls ekonomiska situation försämrades när räntorna steg.

Inför nya utmaningar behövs Sitra för att påminna beslutsfattarna och medborgarna om betydelsen av långsiktig verksamhet och en övergripande framtidsbild. I ett allt mer accelererande medielandskap och i händelseflödet är uppgiften till och med ännu viktigare än tidigare.

Sitras översikt Megatrender 2023 berättar om vilka stora utvecklingsförlopp som understryker behovet av reformer: Naturens bärkraft håller på att falla sönder. Utmaningar som gäller välbefinnandet ökar. Kampen om demokratin intensifieras. Konkurrenten om den digitala makten hårdnar. Grunden för ekonomin börjar spricka.

DET FINNS en typisk missuppfattning om finansieringen av Sitra. Sitra samlar in medel för sitt arbete på placeringsmarknaden, dvs. genom att placera fondens medel. Det är också värt att notera att den största delen av de medel som Sitra använder kanaliseras till samhällets fördel i form av finansiering, projekt och försök.

I slutet av året gjorde Sitra en exceptionell donation till Martti Ahtisaaris fredsfond som är underställd CMI. I dessa krigstider har fredsarbete potentiellt en mycket stor hävstångseffekt för framtiden för miljontals människor och deras samhällen.

Sitras arbete utvärderas regelbundet av utomstående, oberoende forskare. Följande utvärdering blir färdig under våren 2024. Den utgör grunden för det arbete som Sitra har inlett för att förnya sin strategi. Arbetet påverkas av globala förändringar, de samhälleliga och ekonomiska utmaningar som Finland står inför samt ökningen av allmän osäkerhet. En bra nyhet är att resultaten av en enkät till intressentgrupper som Sitra nyligen genomförde vittnar om bred uppskattning. Med detta som utgångspunkt är det bra att ta steg mot något nytt.

Marknadsvärdet på Sitras placeringskapital varierar varje år, och i slutet av 2023 uppgick det till 965 miljoner euro (941 miljoner euro 31.12.2022). Under året gav placeringarna en avkastning på 5,7 procent (-6,4 % under 2022).

Enligt förvaltningsrådets uppfattning är Sitras ekonomi och dess verksamhet väl-skötta. Förvaltningsrådet fastställde på sitt sammanträde den 21 mars 2024 Sitras resultaträkning och balansräkning enligt revisorernas förslag. På samma sammanträde beslutade förvaltningsrådet på styrelsens förslag att överskottet för räkenskapsåret 2023, som är 21 345 596,89 euro, överförs till över-/underskottskontot för föregående räkenskapsperioder.

Helsingfors den 21 mars 2024

Mika Lintilä, Mika Kari, Janne Jukkola, Pihla Keto-Huovinen, Pekka Toveri, Laura Huhtasaari, Ari Koponen, Veijo Niemi, Saku Nikkanen, Annika Saarikko, Oras Tynkkynen, Mai Kivelä, Joakim Strand och Peter Östman
./ Jorma Jaalivaara

Innehåll

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUT 2023

Överombudsmannens översikt

Framtidshuset förändras själv också i tiden	6
---	---

Vad är Sitra?	8
----------------------	----------

Vi strävar efter Finlands framtida framgång	9
--	----------

Exempel på Sitras arbete och resultat under 2023	10
---	-----------

Ökad effektivitet av EU-samarbete	12
--	-----------

Förutsägelse och samhällelig utbildning	14
--	-----------

Sitras teman

Rättvis dataekonomi	18
---------------------	----

Demokrati och delaktighet	22
---------------------------	----

Hållbarhetslösningar	26
----------------------	----

Sitra som finländarnas framtidshus	30
---	-----------

Sitras personal	34
------------------------	-----------

Placeringar	36
--------------------	-----------

Ekonomi	39
----------------	-----------

Förvaltning	40
--------------------	-----------

Bokslut 2023	43
---------------------	-----------

Bilagor

Sitras projekt och framtidsarbete	60
-----------------------------------	----

Publikationer enligt teman 2023	61
---------------------------------	----

Sitras organisation 1.1.2024	64
------------------------------	----

Ledningsgrupps kontaktinformation	65
--	-----------

Framtidshuset förändras själv också i tiden

DET HAR VARIT UTMANANDE, men

också inspirerande att börja arbeta i Sitras ledning i en tid när Finland står inför exceptionellt stora problem. Det finns anledning för framtidshuset att fördjupa sig i sina grundläggande frågor i en situation, där Finlands ekonomi har hamnat efter jämfört med de övriga nordiska länderna och där även vår säkerhetssituation har förändrats betydligt.

Under 2023 utgick Sitras verksamhet från den strategi som togs fram 2020. Samtidigt som vi utförde framtidsarbete i enlighet med strategin, inleddes förberedelserna av en ny strategi.

Listan över nyckelorden för vårt arbete under 2023 är imponerande. Vi gav ut version 2023 av megatrender. World Circular Economy Forum WCEF ordnades i Helsingfors. Beräkningen av det ekologiska fotavtrycket utvecklades, livsstilstestet förnyades och versioner av testet utarbetades till åtta EU-länder. Utbildning i framtidens EU-ledarskap inleddes. Vi prövade deliberativ demokrati i olika delar av landet och testade Polis-plattformen för konstruktiv diskussion. Det EU-omfattande arbetet för att främja rörlighet för hälsodata framskred och i Finland tog vi framsteg längs vägarna enligt vägkartan för dataekonomi. Vi inledde ett arbete som tar artificiell intelligens till hälso- och sjukvården och ministerierna.

Denna publikation berättar om arbetet och resultaten bakom dessa ord.

UNDER DE SENASTE ÅREN har

många förändringar i världen varit önskade. Många indikatorer för välbefinnande pekar neråt. Samhällsdebatten präglas av polarisering. Även nedgången av kunskapskapitalet ger upphov till oro. När allt kommer omkring beror framgången av vilket som helst land på människor och deras förmågor.

Finland står inför allvarliga utmaningar. Därför har vi beslutat att förnya vår strategi.

SITRA BEDÖMER NU PÅ NYTT vilka

som är det viktigaste framtidsfrågorna för Finland. Och var kan vi allra bäst bidra till framgång på lång sikt, dvs. en hållbar tillväxt av ekonomin och människors möjligheter till ett gott liv? Vi har redan identifierat förändringsbehov också i vår egen verksamhet, såsom förmågan att snabbare än tidigare leverera lösningar som blickar in i framtiden på problem som uppstår.

Förutom alla Sitramedarbetare deltog även Sitras kompetenta och motiverade styrelse och förvaltningsråd i planeringen av strategin. Vi samlar in synpunkter också från våra samarbetspartner som vi behöver för att lyckas i vårt arbete.

Sitras senaste enkät till intressentgrupper genomfördes i slutet av 2023. Tre av fyra respondenter anser att Sitras verksamhet i att bygga Finlands framtid är mycket eller rätt viktig. Vi är tagna av och tacksamma för bedömningen. Det är bra att bygga framtidens framtidshus på denna grund.

*"Finland står inför allvarliga utmaningar.
Därför har vi beslutat att förnya vår strategi."*

Fonden som inledde sin verksamhet som en forsknings- och utvecklingsfinansiär 1967 har under flera mellanperioder mognat till en tusenkonstnär inom framtidstänkande och samhällsförändringar. Nu står Sitra åter inför något nytt och intressant.

TACK FÖR ÅR 2023

till alla mina kollegor, våra
samarbetspartner och min
föregångare Jyrki Katainen.

Atte Jääskeläinen,
överombudsman, Sitra

Vad är Sitra?

FRAMTIDEN SOM UPPDRAG.

Riksdagen inrättade Sitra 1967 som en gåva till finländarna och det 50-åriga självständiga Finland. Enligt Sitralagen (717/1990) är vår uppgift att främja en stabil och balanserad utveckling i Finland och en kvantitativ och kvalitativ tillväxt i ekonomin samt att reda ut utvecklingsalternativen för framtiden.

BERÖMMANDE FEEDBACK. Vi fick 850 svar på en intressentundersökning som genomfördes i oktober 2023 från människor i olika delar av samhället: 74 procent av respondenterna ansåg att Sitras verksamhet som en byggare av Finlands framtid är mycket eller rätt viktig, och 70 procent ansåg att Sitra har utvecklat verksamhetsmodeller som har främjat utvecklingen av Finland samt dess tillväxt och välfärd.

INTERNATIONELLT UNIK. Sitra är en uppskattad samarbetspartner också utanför Finlands gränser. Bland annat Europeiska unionen utnyttjar Sitras kompetens och vi har flera gemensamma projekt.

VI FÖRUTSÄGER företeelser som påverkar framtiden och erbjuder alla som är intresserade verktyg för framtidsreflektioner och -arbete.

VI TESTAR OCH FINANSIERAR nya framtidslösningar i olika delar av Finland. Sitra är inte en forskningsinstitution, utan vi utnyttjar forskning och tillämpar den i praktiken. Försök är en stor del av vårt arbete. Under de senaste tio åren (2014–2023) har vi

tillhandahållit våra samarbetspartner finansiering på totalt 50 miljoner euro för projekt som förbättrar Finlands ekonomi, konkurrenskraft och människors välbefinnande.

VI FÖR SAMMAN MÄNNISKOR för att lära sig, skapa en gemensam lägesbild och för att agera för en bättre framtid. Framtiden skapas tillsammans.

DJUPA KUNSKAPER OM MÅNGA OLIKA OMRÅDEN. Detta behövs, eftersom framtidsarbete förutsätter ingående kunskaper om både innehållen och metoderna. I slutet av året var vi sammanlagt 185 anställda på Sitra. **Atte Jääskeläinen** började som överombudsman i augusti 2023 som **Jyrki Katainens** efterträdare.

FYRA VÄRDERINGAR. Följande värderingar utgör grunden för all vår verksamhet: tillsammans, oberoende, uppskattande och ansvarsfullt.

SITRA ANVÄNDER INTE SKATTEMEDEL UR STATSBUDETEN. Vi skaffar pengar till vår verksamhet från placeringsmarknaden. I slutet av 2023 uppgick värdet på placeringskapitalet till 965 miljoner euro (941 miljoner euro 31.12.2022). Sitras satsningar på framtidsarbetet uppgick till 31,6 miljoner euro.

RESULTATEN OCH EFFEKTERNA AV VÅRT ARBETE utvärderas ständigt och på många sätt. I allmänhet lyckas vi allra bäst när också våra partner lyckas.

Vi strävar efter **Finlands** framtida **framgång**

FÖRUTSÄGELSE OCH SAMHÄLLELIG UTBILDNING. Vi arbetar för att framtidens möjliga utvecklingsriktningar ska vara välkända i Finland, olika framtider diskuteras brett och man även agerar utifrån framtidsinformationen. Dessutom ökar vi samhällets förändringsförmåga och förmåga till samverkan.

HÅLLBARHETSLÖSNINGAR. Vi påskyndar övergången mot ett samhälle, där medborgarna mår bra, företagen blomstrar och beslutsfattare handlar inom ramen för naturens bärkraft.

RÄTTVIS DATAEKONOMI. Vi bygger upp en människoorienterad och rättvis dataekonomi som baserar sig på en europeisk värdegrund.

DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET. Vi stärker demokratin och påverkar byggandet av en inspirerande framtid.

Siffror för 2023

13

projekt eller team som
arbetar med framtidsarbete

58

publikationer

151

intressentgruppsevenemang

101

finansierade projekt

22

expertutlåtanden till
statsrådet och riksdagen

1

avslutat projekt

Exempel på Sitras arbete och resultat under 2023

Information och verktyg för framtidsreflektioner

Framtidsinformation hör till alla. Vi publicerade den populära översikten Megatrender 2023 och utbildade lärare, kommuner, organisationer och företag i att använda dess verktyg. Megatrendkorterna gavs ut för första gången också på lättläst språk.

Vi utbildade mer och i större omfattning än tidigare

Utöver den uppskattade *Ledarskapsutbildning i hållbar ekonomisk politik* inleddes även *Utbildning i framtidens EU-ledarskap*. Den nya utbildningen stärker beslutsfattarnas och påverkarnas EU-färdigheter och aktiverar diskussionen om vad och hur Finland bör påverka i EU. EU-kommissionens representation i Finland, tankesmedjan Bruegel och European Policy Center (EPC).

Hur kan data användas som råvara för konkurrenskraften? Väggkartan styr och försök visar

Vi gav ut en nationell väggkarta för rättvis dataekonomi. Väggkartan med sina rekommendationer, som togs fram under ledning av Sitra och i samarbete mellan över 700 experter, stöder Finlands ekonomi och konkurrenskraft med hjälp av data. Vi testade datadelning också i praktiken: vi utvecklade

till exempel digitala produktpass, smart styrning av hamntrafik samt applikationer för nästa skedet av internet (web 3.0).

Vi testade nya metoder för demokrati runt om i Finland

Åtta välfärdsområden inledde med hjälp av Sitra försök med deliberativ demokrati. Sådana är bland annat invånarpaneler och konstruktiva nätdiskussioner. Nya arenor erbjuder medborgarna möjligheter att påverka gemensamma frågor också mellan valen.

I slutet av året deltog vi i Finlands första försök med ett medborgarparlament.

Vi uppmuntrade till konstruktiv diskussion – Polis-nätplattformen som verktyg

Vi tog Polis-plattformen för konstruktiva nät-diskussioner till Finland och över 18 000 finländare testade den i kampanjen *Vad tycker du, Finland?*. Kampanjen kartlade medborgarnas åsikter om vart Finland är på väg. Enligt resultaten råder det bred enighet om många principiella frågor, men åsikterna skilde sig i fråga om teman som gäller individens identitet och vardag.

Vi ökade förståelsen av allvaret i den ekologiska hållbarhetskrisen

Vi utvecklade banbrytande verktyg för beräkning av det ekologiska fotavtrycket och vi väckte finansbranschen till insikten om att beakta naturkapitalet. Vi offentliggjorde ett samarbete mellan Sitra, teknikbolaget Nokia och Jyväskylän universitet. I samarbetet förbereder vi en internationell standard för beräkning av det ekologiska fotavtrycket. I World Circular Economy Forum (WCEF) tog vi upp betydelsen av den biologiska

mångfalden i den globala diskussionen. Totalt hade vi sammanlagt 8 400 deltagare på plats i Helsingfors och på nätet.

Vi uppdaterade Livsstilstestet – bedöm vilka klimateffekter vardagliga val har

Vi uppdaterade bakgrundsinformationerna för det populära Livsstilstestet och lade till nya funktionaliteter i testet: med hjälp av det kan man nu utarbeta för sig själv en plan för ett hållbart liv. Livsstilstestet expanderade utöver Finland till sju europeiska länder. Verktöget för en hållbar vardag, som har utvecklats av Sitra, infördes i Finland 2017 och man har gjort testet över 1,4 miljoner gånger.

Ökad effektivitet av **EU-samarbete**

Genom internationella förbindelser och samarbete kan Sitra påverka utvecklingen av både Finland och även av hela Europa och den övriga världen. Vi samlade årets höjdpunkter för vårt EU-arbete.

Vi lade fram till EU och dess nästa kommission ett förslag om hur **Den europeiska gröna given** (Green Deal) bör utvecklas efter EU-parlamentsvalet som hålls under våren 2024. Med programmet kan man stärka Europas självförsörjning och skapa nya marknader. Centralt är att synliggöra naturens värde och göra naturen till en del av alla politiska program.

Vi bjöd in till Finland Italiens tidigare statsminister **Enrico Letta** som på begäran av EU:s medlemsländer tar fram en **utredning av den inre marknadens framtid**. Letta träffade Finlands politiska ledning samt representanter för näringslivet och arbetsmarknadsorganisationer, vilket erbjöd finländarna möjligheten att på förhand påverka diskussionen om EU:s inre marknad.

Sitras populära **Livsstilstest** expanderade till Europa, när den erbjöds till gästerna i världsmästerskapen i skidåkning som ordnades i Planica i Slovenien. Som en del av EU:s Horizon-program infördes det förnyade testet i slutet av året på lokala språk också i Tyskland, Estland, Italien, Portugal, Grekland och Turkiet.

Den länge efterfrågade **utbildningen i framtidens EU-ledarskap** såg dagsljus, när en pilotkurs sammanträdde för att diskutera Finlands och EU:s framtid. 28 finländska beslutsfattare deltog i utbildningen som ordnades av Sitra. Kursen ökar deltagarnas förståelse av EU:s verksamhetsfält, praxisen för ledarskap och beslutsfattande samt dess roll som en global aktör. Samtidigt stöder den Finlands mål att förbättra det proaktiva påverkansarbetet i EU.

Vi avslutade arbetet som påskyndade Europeiska kommissionens initiativ om **utnyttjande av hälsodata på Europainivå**. Den slutliga lagstiftningstexten torde bli färdig under våren 2024. Ett gemensamt projekt mellan 25 europeiska länder (TEHDAS) som koordineras av Sitra gav en bakgrund till lagstiftningen under 2021–2023. I slutet av året valdes Sitra till att också leda förberedelserna av genomförandet av lagen (TEHDAS2). Bakgrunden till projektet är Sitras långsiktiga arbete med hälsa och data.

Sitras rekommendationer för **EU:s nya datastrategi** blev färdiga. De har tagits fram i samarbete med inhemska och internationella experter i området. Genom användning av data kan man påverka såväl Europas konkurrenskraft som människors välbefinnande och demokrati samt bidra till att hitta hållbara lösningar. Förslagen gavs ut i början av 2024 och de är avsedda som input till den nästa kommissionens arbetsprogram.

FÖRUTSÄGELSE OCH SAMHÄLLELIG UTBILDNING

Varför är temat viktigt?

Också i en komplicerad och osäker omvärld måste vi göra val och fatta beslut som skapar en bättre morgondag för de nuvarande och kommande generationerna. Det är också viktigt att framtids tänkandet blir vardagligare och att människor i olika åldrar, som bor i olika delar av Finland, med olika bakgrunder och i olika livssituationer tar upp sina tankar i diskussionen om Finlands framtid, dvs. att de använder sin framtidsmakt.

Vad gör Sitra?

Vi producerar framtidsinformation och stärker människors framtids tänkande samt för- måga och vilja att bygga en hållbar framtid tillsammans. Vi erbjuder möjligheter till tänk- ande, lärande och utveckling tillsammans. Eftersom ingen löser ensam systemiska utma- ningar har vi utbildat finländare i över 40 år. Våra kurser för samman människor från olika bakgrunder och olika sektorer av samhället.

Höjdpunkter under 2023

1

Vi gav ut översikten Megatrender 2023 med sina verktyg. Till verktygen hör bland annat megatrendkort som nu för första gången är tillgängliga också på lättläst språk. Tio-tusentals finländare har bekantat sig med megatrender med hjälp av våra material.

2

Vi tog fram ett nytt utbildningsprogram, Utbildning i framtidens EU-ledarskap. Den stärker de finländska beslutsfattarnas och påverkarnas förmåga att tillsammans ta itu med Europeiska unionens utmaningar och möjligheter.

3

I förändringsprogrammet Sitra Lab 4 som avslutades i juni 2023 testade sju team från olika delar av Finland nya sätt att öka kommuninvånarnas deltagande.

MEGATRENDER I VARDAGEN OCH EN NY EU-UTBILDNING

År 2023 började med den populära och förväntade översikten Megatrender 2023.

Megatrender och verktyg i anknytning till dem har blivit en del av vardagen. Den webbplats som samlar ihop materialen besöktes av över 85 000 olika besökare under året.

Vi vill nå allt fler målgrupper och därför tog vi fram verktyg som är så lätta att använda som möjligt, såsom digitala megatrendkort och megatrendkort på lättläst språk. Det har beställts över tusen kortlekar på lättläst språk till läroanstalter, organisationer, företag och en frisersalong i Lahtis som vill uppmuntra sina kunder till framtidsreflektioner. Vi skickade kort till högstudier och enhetsskolor och sammanställde undervisningsmaterial som lämpar sig för klassrum som hjälp för lärare. Vi ordnade praktisk utbildning om utnyttjandet av megatrender för såväl lärare som företag och den offentliga sektorn.

Det finns alltså en uppenbar efterfrågan på framtidsinformation – och det är inte konstigt eftersom finländarna enligt Framtidsbarometern har bevarat sin framtidsstro också mitt i kriser. Inför vårens riksdagsval lyfte vi fram med hjälp av barometern framtidsperspektivet och finländarnas åsikter om temat. Medborgarenkäten genomfördes för tredje gången.

Vi tog itu också med ekonomins framtid: vi gav ut bland annat en utredning som handlar om regenerativ ekonomi och ordnade en serie workshoppar, där 28 experter satte sin fantasi i arbete, utmanade antaganden som gäller ekonomi och skapade visioner om annorlunda framtider.

Efterfrågan på utbildning som tar itu med EU:s framtid

Sitra inledde en utbildning i framtidens EU-ledarskap, vars syfte är att stärka finländska beslutsfattare och påverkare proaktiva påverkansarbete i EU. Från pilotkursen utexaminerades 25 deltagare – riksdagsledamöter, tjänstemän och representanter för intresseorganisationer, företag, media och medborgarorganisationer. På kursen hörde man tiotals experter, åkte på en studieresa till Bryssel och gjorde en övning i strategiskt ledarskap.

Lärdomar av Ledarskapsutbildning i hållbar ekonomisk politik utnyttjades till att skapa den nya EU-utbildningen. Under sin historia har Sitra utbildat över 2 500 finländska beslutsfattare och påverkare i ekonomiska frågor. Under 2023 ordnade vi också fortbildning för dem som tidigare har avlagt Ledarskapsutbildning i hållbar ekonomisk politik.

I Sitra Lab-programmen utvecklades igen praktiska lösningar på samhällsliga förändringar. I programmet, som avslutades i somras, testade sju team runt om i Finland nya slags medel för regional demokrati: till exempel genomfördes i Siilinjärvi ett pilotförsök med en digital delaktighetsplattform, i Österbotten utvecklades samarbetsstrukturer som sammanställer delaktighetsarbete och i

Kemi förstärktes kopplingen mellan delaktighet och livskraft.

Sitra Lab, som inleddes under hösten, fördjupar sig i nästa skedet av internet (web 3.0). De team som deltar främjar praktiska tillämpningar av internet som bygger på blockkedjor i andan av en rättvis dataekonomi. Det utvecklas tillämpningar som stöd för till exempel kolneutral mat och virtuell turism. Programmet upphör under vintern 2024.

Blicken mot 2024

Under 2024 riktar vi mer uppmärksamhet till framtidsmakt, dvs. makten att definiera vad som anses vara möjligt eller önskvärt i framtiden. Det finns ett stort behov av kritisk granskning av framtidsmakten, eftersom vår tid präglas av överraskningar, diskontinuiteter och stora förändringar. Till exempel förutsätter hantering av den ekologiska hållbarhetskrisen att man för bredare

framtdiskussioner och uppfattar olika alternativ för framtiden.

Vi utbildar finländska beslutsfattare och påverkare i frågor som gäller både hållbar ekonomisk politik och framtidens EU-ledarskap, två kurser om båda teman. Före EU-valet i

juni 2024 ger vi ut en diskussionsanalys av den finländska EU-diskussionen.

Temana i Sitra Lab-programmen anknyter till en rättvis dataekonomi och hållbar vardag. Vi gör en mer övergripande konsekvensbedömning av tidigare program.

VI FRÄMJAR

FRAMTIDSMAKTEN TILLHÖR ALLA – ANVÄNDER DU DIN EGEN?

VAD? Framtidsmakt är makt att påverka vad som anses vara möjligt eller önskvärt. Mer övergripande är det fråga om vilka som får delta i diskussionen, vems åsikter som beaktas och vilka som är representerade i olika framtidsbilder.

VARFÖR? Vi behöver en flerstämmig diskussion om vilken slags framtid vi vill bygga. De val som görs och beslut som fattas i dag har långtgående konsekvenser, och därför är det inte betydelselöst vilka som använder framtidsmakt. Beaktas till exempel ungdomarnas tankar, önskemål och åsikter om framtiden i tillräcklig omfattning?

HUR? Sitras mål är att utöka den grupp som utövar framtidsmakt i Finland. Under 2024 ordnar vi om temat flera webbseminarier, där vi också går igenom grunderna till framtidsstänkandet. Vi erbjuder även en promemoria om temat och ett nytt verktyg, Framtidslinsen, som hjälper oss att granska både val och makt som anknyter till framtiden.

HUR GÖR VI I PRAKTIKEN?

Under 2024 finansierar vi team som utvecklar och testar olika metoder för att utvidga framtidsmakten. I grundskolan Arabian peruskoulu i Helsingfors har man redan diskuterat hur framtidsmakt skulle kunna delas till ungdomar i skolorna. Ett försök som pågår under läsåret började under hösten 2023.

LÄS MER:

<https://www.sitra.fi/sv/ämnen/framtidsmakt/>

RÄTTVIS DATAEKONOMI

Varför är temat viktigt?

Data innebär globalt stora möjligheter, men de fördelar som data medför fördelas orättvist. De digitala jättarna samlar och använder data för att driva sina egna intressen, när däremot vanliga människor har obefintliga möjligheter att påverka hur och till vad deras data används. Företagen däremot tvekar inför att dela data som de administrerar med andra, även om det skulle kunna öppna nya affärsmöjligheter.

Vad gör Sitra?

Vi bygger upp en människoorienterad och rättvis dataekonomi som baserar sig på en europeisk värdegrund. Vi främjar förändringar i ekonomiska strukturer, såsom reglering och spelregler, ökar individernas påverkansmöjligheter gällande dataanvändning och tillhandahåller praktiska verktyg för företag som är verksamma på datamarknaden.

Höjdpunkter under 2023

1

Vi främjade en rättvis dataekonomi med flera praktiska försök. Vi utvecklade med partner till exempel digitala behandlingsformer, smart styrning av hamntrafik, lösningar för det decentraliserade nätet, dvs. web 3.0, samt digitala produktpass.

2

Vi tog fram för Finland en nationell vägkarta för dataekonomi tillsammans med ett omfattande expertnätverk för att påskynda utvecklingen av dataekonomi. Vägkartan med sina verktyg stöder Finlands ekonomi och konkurrenskraft.

3

TEHDAS-projektet, som leddes av oss, förberedde utnyttjande av hälsodata på Europeanivå. Europeiska kommissionen tog initiativ till lagstiftning utifrån arbetet. Tack vare det framgångsrika arbetet utsågs Sitra till att koordinera TEHDAS2-projektet, där 30 europeiska länder deltar.

SAMARBETE FÖR ATT STÄRKA DATAEKONOMIN I FINLAND OCH I EUROPA

Den nationella vägkartan för dataekonomi, som leds av Sitra, visar att det i Finland finns en vilja att tillsammans bygga en datadriven ekonomi och ett samhälle tillsammans.

Vägkartan visar riktningen och räknar upp åtgärder med vilka vi främjar finländarnas välbefinnande, den gröna övergången och konkurrenskraften med hjälp av data. I arbetet deltog över 700 experter som representerar företag, myndigheter, forskning och organisationer. Nätverket inledde över 20 reformer för att påskynda förändringarna.

Vi tog också fram ett verktyg som hjälp för den offentliga sektorn och företag. Verktyget berättar om framsteg inom dataekonomin med hjälp av tydliga indikatorer.

Vi inspirerade företag, läroanstalter och andra aktörer till att bekanta sig med de möjligheter som datadrivna lösningar erbjuder genom att sammanställa listan om det mest intressanta inom dataekonomin (Datatalouden kiinnostavimmat). Till listan valdes 24 insiktsfulla lösningar av företag, forskningsinstitutioner och offentliga aktörer i hela Finland, från Helsingfors till Sodankylä.

Datadelning mellan organisationer påskyndar skapandet av innovationer och nya tjänster. Vår utredning av verksamheten i samarbetsnätverk eller ekosystem som delar data berättade att finländska företag och offentliga organisationer som har bildat nätverk lyckades effektivisera sina processer med hjälp av datadelning samt skapa nya och bättre tjänster. Mer kompetens behövdes särskilt i att expandera affärsverksamheten.

Vi publicerade för företag som redan har kommit längre i datadriven affärsverksamhet avgiftsfria [studiematerial](#) om EU:s datareglering som håller på att förnyas. De hjälper företagen att förbereda sig inför regleringen och att ta vara på de möjligheter som dataekonomin erbjuder.

Vi utredde även vilka möjligheter det framväxande temat, ett decentraliserat internet, dvs. web 3.0, erbjuder företagen och vilka regleringsbehov som förekommer för ansvarsfull utveckling av branschen. Vi tog fram en [utredning](#) om rekommendationer som förbättrar företagens affärsmöjligheter i branschen och som för sin del bygger framtidens rättvisa dataekonomi.

Europeiska unionen bygger en mer rättvis dataekonomi i en situation, där geopolitiska spänningar påverkar även teknologibranschen och den europeiska ekonomin. Vi utarbetade tillsammans med finländska och europeiska partner till Europeiska kommissionen [förslag](#)

som stärker den europeiska ekonomins driftsäkerhet och konkurrenskraft.

Verktyg för förnyelse inom hälsovårdssektorn

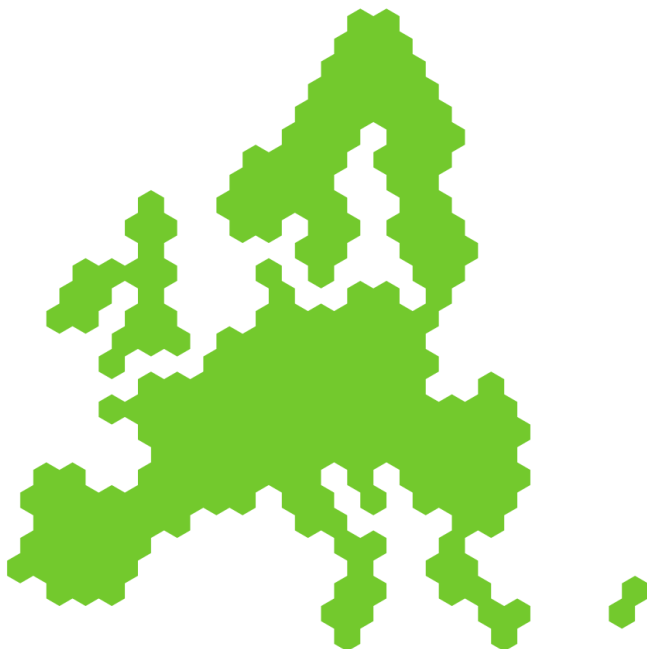
När den ekonomiska tillväxten avtar utsätts förbättringen av arbetets produktivitet för tryck. Data erbjuder lösningar på detta. Vår [utredning](#) visade att man i social- och hälsovårdsbranschen kan uppnå besparingar på över 700 miljoner euro per år och frigöra arbetstid för vårdarbete för tusentals sjukskötare och läkare. En del av de rekommendationer som vi utarbetade för sjuk- och hälsovården skrevs in i regeringsprogrammet.

De nya välfärdsområdena och användningen av hälsodata som ökar förutsätter att strategin för hälsoområdet förnyas. Vi utarbetade för hälsovårdsbranschen en [vision](#) som blickar mot år 2030. Målet är att vända blicken från akuta problem i sektorn mot långsiktiga möjligheter.

Vi fortsatte arbetet för säker användning av hälsodata och påskyndade utvecklingen av hälsobranschen i Europa. Under 2021–2023 ledde vi ett gemensamt projekt för 25 europeiska länder (TEHDAS), där man utarbetade EU-lagstiftning om utnyttjande av hälsodata. Projektets rekommendationer syntes i Europeiska kommissionens lagförslag.

Blicken mot 2024

Vi fortsätter samarbetet för att utveckla dataekonomin i Finland: Det planeras försök med det nätverk som har utarbetat den nationella vägkartan. Vi stöder och sammanför nätverk för att påskynda utvecklingen av kvantområdet, utnyttjandet av generativ artificiell intelligens samt tillväxtprogrammet för social- och hälsovårdssektorn. Dessutom förnyar vi

uppföljningen av dataekonomin för att det ska finnas tillgänglig aktuell information om branschens utveckling.

Sitra valdes till att leda det sameuropeiska TEHDAS2-projektet som fokuserar på att genomföra EU:s hälsodataområde som bygger den inre marknaden. Projektet inleds under våren 2024.

Vi stärker kunskaperna om dataekonomin: Vi utvecklar en kurshelhet som fokuserar på EU-regleringen och programmet Tillväxt genom data som är avsett för små- och medelstora företag. Under våren presenterar vi en verktygslåda som är riktad till samarbetsnätverk, dvs. ekosystem, som delar data.

VI PÅSKYNDAR

PRAKTISK ERFARENHET OCH LÄRDOMAR AV DATAEKONOMIN

Utnyttjande och delning av data förutspås ändra alla sektorer. Vi samlade lärdomar om detta med hjälp av försök.

Den gröna omställningen behöver datadrivna lösningar som stöd. Vi främjade utvecklingen av digitala produktpass bland annat inom textil-, logistik- och batteriindustrin. Produktpass möjliggör insamling och delning av information om produkternas material och egenskaper genom hela värde- och transportkedjan. De innehåller information till exempel om reparations- och återvinningsmöjligheter.

Vi deltog i att lösa energikrisen genom att finansiera åtta pilotprojekt i energibranschen som utredde utnyttjande av data i energibesparing. I lösningarna betonades i synnerhet småförbrukare av energi, såsom hushåll, småföretag och husbolag.

I Europa delas och utnyttjas data snart i omfattande nätverk över

sektorsgränser. Dataområden, dvs. datarymder som behövs för detta byggs snabbt. Vi utvecklade lösningar för branschen genom att leda det europeiska Gaia-X-nätverkets arbete i Finland. Vi finansierade också försök med datadelning. Till exempel utvecklades i ett försök inom sjöfarts- och hamnlogistikbranschen en teknisk lösning som utgår från dataområden och som effektiviserar fartygstrafiken i hamnar. Med hjälp av lösningen kan man också optimera fartygens bränsleförbrukning och minska utsläppen.

Vi utredde införandet av digitala terapier eller behandlingsformer. Försöken visade att patienterna och vårdpersonalen anser att hälsoapplikationer är fördelaktiga. Efter inledande svårigheter vid införande kan besparingar genereras när till exempel motagningsbesöken kan dras ner och symtom kan åtgärdas snabbare än idag.

DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET

Varför är temat viktigt?

Demokratin står inför utmaningar: Auktoritära samhällen är på frammarsch ute i världen. Omvälvningen i mediemiljön är förvirrande och möjliggör ny slags hybridpåverkan. Också i Finland tappar medborgarna förtroendet för sina egna möjligheter att påverka. Världen drabbas av kriser som också utmanar vår förmåga att lösa frågor demokratiskt.

Vad gör Sitra?

Demokratin fungerar endast om människor litat på varandra och samhällets institutioner. Vi förnyar demokratin genom att testa nya medborgares sätt att delta och genom att utveckla demokratiinnovationer. Dessutom begripliggör vi hur den tekniska utvecklingen och förändringar av informationsmiljön påverkar demokratin.

Höjdpunkter under 2023

1

Vi genomförde flera försök med deliberativ demokrati bland annat i välfärdsområden och kommuner, och vi deltog i att ordna Finlands första Medborgarparlament.

2

Cirka 18 000 finländare testade en ny slags nätplattform som är avsedd för konstruktiv diskussion och konstruktivt lyssnande, Polis.

3

Vi inledde tillsammans med justitieministeriet ett projekt för utveckling av lagberedning. I projektet genomförs ett digitalt planerings- och uppföljningsverktyg för lagprojekt för statsrådet.

VI FÖRNYAR DEMOKRATIN – DELTAGANDEFÖRSÖK OCH DIGITALA LÖSNINGAR

Under 2023 införde vi metoder för deliberativ demokrati i Finland genom otaliga försök och utbildningar. Idén är att ett slumpmässigt urval av människor i olika åldrar och med olika bakgrund behandlar en fråga som är föremål för beslutsfattande, så att de lyssnar på experter och överväger lösningar. Ett sådant sätt att arbeta kan också kallas medborgarmöte eller invånarpanel. Gemensamt för allt är att det uppstår flerstämmiga och genomtänkta förslag till lösningar som stöd för beslutsfattandet.

Vi deltog i att genomföra Finlands första medborgarparlament. I projektet, som leddes av Åbo Akademi, diskuterade 671 slumpmässigt valda medborgare medborgarinitiativ som gäller bränsle- och narkotikapolitik. En sammanställning av diskussionen lämnades in till riksdagen som stöd för beslutsfattandet.

Under 2023–2024 testar sju välfärdsområden deliberativa invånarpaneler i projekt som finansieras av Sitra. I Mellersta Nyland löste panelen utmaningar som gäller ungdomars psykiska välbefinnande och i Lappland hörde man äldre människors rekommendationer för utveckling av tjänster. I Pieksämäki och Sastmola användes däremot medborgarpanelen till att planera kommunens ekonomi.

Förutom försök har vi ökat finländska aktörers kunskaper om deliberativ demokrati. Ett exempel är en nätutbildning om temat. Utbildningen är öppen för alla. Vi genomförde utbildningen med våra partner och den finns i eOppiva som är statsförvaltningens digitala lärmiljö.

18 000 finländare testade en nätplattform för konstruktiv diskussion

Vi införde i Finland Polis-nätplattformen, som har utvecklats i Förenta staterna, och utvecklade den för att bemöta lokala behov tillsammans med DigiFinland. Polis är en ny slags diskussions- eller lyssnandeplattform som möjliggör kartläggning av människors åsikter på ett sätt som eftersträvar samförstånd.

I kampanjen Vad tycker du, Finland? fick finländarna testa Polis-plattformen genom att delta i en diskussion om vart Finland är på väg. Kampanjen nådde totalt över en halv miljon finländare, varav cirka 18 000 testade användningen av Polis-plattformen. Även sex välfärdsområden testade Polis-plattformen för att kartlägga invånarnas åsikter om utvecklingen av tjänster.

Kampanjen Vad tycker du, Finland? nådde totalt över en halv miljon finländare.

Utredningen Demokrati som en del av vardagen fördjupar sig i unga vuxnas samhällsengagemang. Det är allmänt känt att yngre åldersklasser deltar mer än äldre åldersklasser till exempel i val, men hittills har hinder för och incitament till samhällsengagemang för unga undersökts mindre. Utredningen ger vägkost såväl för demokratipolitikens riktlinjer som för demokratifostran.

I spåren av digital makt och påverkan

Tumultet i Twitter (nuvarande X) verkar inte ha minskat riksdagsledamöternas eller deras

publikers aktivitet i plattformen: twitterinlägg och reaktioner på dem har tvärtom ökar, berättar Sitras analys som gavs ut i slutet av 2023. Vi utredde detta eftersom det är nödvändigt att förstå djupare beslutsfattarnas inflytande och sätt att påverka i sociala medier.

I idétävlingen Datakollektiv, som omfattade hela Europa, letade vi efter de bästa idéerna för hur olika gemenskaper tillsammans kan utnyttja data för att stödja människors digitala rättigheter, lärande och delaktighet. Vi prisbelönade tre idéer som kom från Finland, Danmark och Frankrike.

Sitras arbete för att främja lagstiftningsarbetets kvalitet, transparens och delaktighet har tagit viktiga steg framåt. Vi gav ut utredningen Kvalitet i lagstiftningen genom samtalshöranden som är avsedd att vara en handbok för lagberedare. Den hjälper också medborgare och intressentgrupper att identifiera de rätta stunderna att delta. Vi tog också fram en utredning om ledning av stiftande av lagar i Finland. Där räknas upp sätt som kan användas för att leda och utveckla lagstiftningsprocessen med hjälp av data.

Under 2022 gav vi ut en omfattande utredning om EU-lagstiftningen i Finland. Av den framgick att Finlands ståndpunkter lämnas till EU:s beslutsfattande i ett för sent skede. Det här var ett av våra budskap till förhandlingarna om regeringsprogrammet under våren 2023. I januari 2024 fattade statsrådet ett principbeslut om utveckling av det proaktiva påverkansarbetet i EU.

Blicken mot 2024

Lagstiftningsprocessernas ökade transparens och förutsägbarhet skulle främja medborgarnas möjligheter att delta i beslutsfattandet. Sitra hjälper statsrådet att skapa en gemensam

digital planeringsmodell för lagstiftningsprojekt för ministerierna. Målet är att harmonisera genomförandet av lagstiftningsprojekt, samla in bättre data om processen och erbjuda information som stöd för ledarskapet.

Vi fortsätter försöken med deliberativ demokrati, eftersom man genom invånar-, kommuninvånar- och medborgarpaneler kan förbättra finländarnas entusiasm att delta,

minska spänningar och förebygga polarisering.

Vi behöver teknik som har planerats för demokratins behov. Vi fortsätter också arbetet för att göra Polis-plattformen tillgänglig för så många finländare som möjligt. Dessutom testar vi en ny slags valkompassplattform med öppen källkod som skulle möjliggöra mångsidigare valkompasser.

DET HÄR TESTAR VI

INPUT FRÅN INVÅNARPAELEN TILL STÖD FÖR UNGA I MELLERSTA NYLAND

VAD? I en deliberativ invånarpanel diskuterar en slumpmässigt vald grupp människor en aktuell fråga som ska vidare till förberedelser eller beslutsfattande.

VAD? Vi testade en deliberativ invånarpanel tillsammans med Mellersta Nylands välfärdsområde (Keusote). Panelen sammankallades för att diskutera psykiskt välbefinnande hos barn och unga och stärkande av det.

HUR? Cirka 40 invånare i välfärdsområdet deltog i en invånarpanel som ordnades i Hyvinge. Deltagarna fick bakgrundsinformation om barnens och

ungas situation och efter detta diskuterades temat i smågrupper och med hela panelen. Efter det tredje mötet gav panelen en sammanfattning av åtgärdsförslag till välfärdsrådets beslutsfattare.

VARFÖR? Panelerna gör invånarnas röst hörd. De erbjuder en genomtänkt allmän opinion, till exempel förslag till lösningar eller prioriteringar, som stöd för demokratiskt beslutsfattande.

BAKGRUND? Medborgarpaneler har blivit vanligare ute i världen. Sitra testar dem till exempel med välfärdsområden och kommuner under 2023–2025.

LÄS MER: <https://www.sitra.fi/sv/ämnen/nya-satt-att-paverka/>

HÅLLBARHETS- LÖSNINGAR

Varför är temat viktigt?

Människans verksamhet belastar den levande och icke-levande naturen mer än vad naturens bärkraft tål. Detta äventyrar grunden för vår välfärd och ekonomi. Vi klarar oss helt enkelt inte utan naturen.

Vad gör Sitra?

Vi påskyndar övergången mot ett samhälle, där såväl individer som företag och politiskt beslutsfattande anpassar sin verksamhet till ramen för naturens bärkraft – och blomstrar när de gör så. Vi tar fram lösningar till hur man i denna brytningstid kan skapa ett gott liv, en framgångsrik affärsverksamhet och en hållbar offentlig ekonomi.

Höjdpunkter under 2023

1

Vi lyfte upp kopplingar mellan naturen och ekonomin i den offentliga diskussionen. I textsamlingen "Luonto turvaa taloutemme" understryker Finlands främsta påverkare naturens avgörande betydelse. Vi deltog också i att ordna ett toppmöte för finanssektorn som sammanförde den finländska finanssektorn och internationella experter.

2

Vi förnyade det populära Livsstilstestet som hjälper oss att göra hållbara val i vardagen. Testet, som utvecklades tillsammans med medborgare och internationella partner, publicerades i september i Finland och i sju andra länder i Europa.

3

World Circular Economy Forum WCEF ordnades i början av sommaren i Helsingfors. Vi tog biologisk mångfald till kärnan av den globala diskussionen om cirkulär ekonomi och avtalade om partnerskap bland annat med Den internationella resurspanelen (IRP), stiftelsen Circle Economy och FN:s utvecklingsprogram UNDP.

INGEN EKONOMI OCH INGET VÄLBEFINNANDE UTAN NATUREN

Om minskningen av den biologiska mångfalden inte stoppas, äventyras en stabil offentlig ekonomi och ökar riskerna för pensionsfonder. Dessutom kan den finansiella stabiliteten försämrast, skrev påverkare inom ekonomi och samhälle i publikationen Luonto turvaa taloutemme.

Minskningen av den biologiska mångfalden är en systemisk risk för finansmarknaden, men också en stor affärsmöjlighet, sammanfattade ett naturtoppmöte inom finansieringsbranschen som ordnades i november av Sitra, Finanssiala ry och Finlands Näringsliv EK. På mötet meddelade den finska finansieringsbranschen att den förbinder sig till de globala naturmålen och börjar utarbeta ett eget naturåtagande för sin bransch.

I framtiden kan åtgärder som stärker naturvärden köpas och säljas på naturvärde marknaden. Man testar utarbetande av fungerande spelregler för denna nya marknad med Sitras finansiering i Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK:s tjänst Luontoarvot.fi.

Vi genomförde med företagsansvars nätverket FIBS som stöd för företagens eget naturarbete ett projekt, där tio finländska företag testade fastställande av forskningsbaserade naturmål (Science-Based Targets for Nature).

Vi prognostiserade omvälvningar i livsmedelsproduktionen med en utredning som togs fram av forskare vid Helsingfors universitet. Utredningen handlar om vilka möjligheter växtbaserade och de cellulära jordbrukets produkter i Finlands matsystem.

Dessutom gav vi ut ett arbetsdokument om stegmärken mot ett hållbart matsystem.

Det är klokt att ta naturen till kärnan av beslutsfattandet också i Europeiska unionen, eftersom det hjälper att skapa nya marknader och ökar både kristäligheten och Europas strategiska autonomi. Vi sammanställde våra förslag till EU:s nästa kommission i promemorian Putting nature at the heart of the European Green Deal.

Vad som inte kan mätas kan inte hanteras

Övergripande hantering av minskningen av den biologiska mångfalden lyckas inte utan en kvantitativ indikator. För att utveckla beräkningen av det ekologiska fotavtrycket har Sitra och S-gruppen tillsammans finansierat ett banbrytande pilotprojekt, där forskare vid Jyväskylä universitet räknar det ekologiska fotavtrycket för hela S-gruppen.

Arbetet fortsätter på många fronter: Sitra, Jyväskylä universitet och teknikbolaget Nokia offentliggjorde i december ett samarbete, vars syfte är att bana väg mot en gemensam internationell standard för mätning av det ekologiska fotavtrycket.

Nästan 70 procent av klimatutsläppen i Europa kan härledas till människors vardag – till hur vi äter, bor, rör på oss och konsumerar. I augusti gav vi ut i Finland och i sju andra europeiska länder ett förnyat Livsstilstest som utifrån svaren erbjuder skraddarsydda tips och möjligheten att göra en egen plan för en hållbar vardag. Det nya

Naturen måste tas till kärnan av beslutsfattandet också i Europeiska unionen.

testet har utvecklats i det EU-finansierade PSLifestyle-projektet som leds av Sitra och utgår från Sitras tidigare Livsstilstest.

Mer fart på cirkulär ekonomi med gemensamma spelregler

World Circular Economy Forum WCEF samlade vid månadsskiftet maj-juni över 8 400 beslutsfattare och experter från över 150 länder till Helsingfors och till en webbsändning. I forumet avtalades om intensifierat samarbete mellan Sitra, den internationella resurspanelen (IRP) som är underställd FN, stiftelsen Circle Economy och UNDP. Världens största utvecklingsbanker såsom Världsbanken, Afrikanska utvecklingsbanken, Latinamerikanska utvecklingsbanken och Europeiska investeringsbanken däremot avtalade om samarbete angående finansiering av projekt som främjar cirkulär ekonomi.

Sitras arbete för att främja cirkulär ekonomi fick också bredare internationell uppmärksamhet. Tre globala FN-organisationer (UNEP, UNDP och UNFCCC) sammanställde med stöd av Sitra en verktygslåda som stater kan använda till att utnyttja cirkulärekonomiska lösningar för att uppnå sina nationella mål för utsläppsminskningar.

Blicken mot 2024

Vår ekonomi är helt beroende av naturen. Vi presenterar för finländska företag och beslutsfattare inom den offentliga sektorn de bästa internationella verktyg som kan användas till att påvisa naturens ekonomiska betydelse. Vi tar också upp till diskussion naturens hälsoeffekter och utarbetar rekommendationer för utnyttjande av dem som ett sätt att kontrollera offentliga social- och hälsovårdskostnader.

Så vitt vi vet beskriver vi som första i världen det ekologiska fotavtrycket för individens

konsumtionsval och smarta vardagsgärningar som var och en kan använda för att minska sitt eget ekologiska fotavtryck, och vi inkluderar den biologiska mångfalden i Sitras Livsstilstest.

World Circular Economy Forum ordnas i april i Bryssel. Vi tar med oss starka budskap

om en inre marknad som är förenlig med cirkulär ekonomi till den kommande kommissionen och Europaparlamentet. Samtidigt bygger vi ett nytt, ännu större internationellt partnerskapsnätverk som en grund för WCEF:s framtid.

VI FINANSIERAR

INDIKATOR FÖR DET EKOLOGISKA FOTAVTRYCKET FÖR FÖRETAG

VAD? I ett gemensamt projekt mellan Jyväskylä universitet, Sitra och S-gruppen utvecklas en metod för beräkning av det ekologiska fotavtrycket. Metoden hör till de första i världen. Projektet pågår fram till 2025 och Sitra är en av dess finansiärer.

VARFÖR? Den biologiska mångfalden minskar oroväckande snabbt, vilket har allvarliga konsekvenser för hälsan, ekonomin och välfärden. Därmed är det nödvändigt att stoppa minskningen av den biologiska mångfalden, och företagen behövs med i förändringen. Hittills har de inte haft tillräckliga verktyg för att mäta sitt ekologiska fotavtryck.

HUR? I en beräkningsmetod som har utvecklats av Jyväskylä universitet (JYU. Wisdom) används en andel av världens arter, som riskerar att dö ut, som en indikator för det ekologiska fotavtrycket.

HUR GÖR VI I PRAKTIKEN?

Forskarna bedömer i ett pilotprojekt S-gruppens ekologiska fotavtryck utifrån uppgifter som lämnas in av affärsgruppen. När beräkningsmodellen blir färdig kan alla företag använda den fritt.

LÄRDOMAR? En lägesrapport som gavs ut 2023 visar att den största delen av de naturskador som den finländska konsumtionen orsakar uppstår utanför Finland i olika delar av världen genom komplicerade upphandlingskedjor.

BAKGRUND? På FN:s naturkonferens i Montreal 2022 avtalades om nya internationella mål för att stoppa minskningen av biologisk mångfald.

LÄS MER:

<https://www.sitra.fi/sv/ämnen/natur-och-ekonomi/>

Sitra som finländarnas framtidshus

Sitras sätt att agera

Sitra utför framtidsarbete huvudsakligen enligt teman som ingår i strategin och genom projekt som anknyter till dem. Dessutom ingår i arbetet kontinuerlig samhällelig förutsägelse- och utbildningsverksamhet.

I ett systemiskt utvecklingsarbete som siktar mot Finlands kommande framgång utnyttjar vi flera angreppssätt och förändringsmetoder. Sådana är skapande och delning av en kunskapsbas, utveckling och testning av konkreta lösningar och nya verksamhetsmodeller samt stärkande av samarbete mellan olika aktörer i samhället.

Resultaten av Sitras arbete delas öppet, dvs. alla kan fritt utnyttja dem. Vi tar inte ut pengar för vårt arbete och stör inte den kommersiella marknaden.

Den största delen av Sitras verksamhet sker i samarbete med andra aktörer i samhället. När vi genomför Sitras strategi och de mål som vi har fastställt för vårt arbete, gör vi vid sidan av vårt eget arbete förvärv och finansierar andras arbete. Dessa genomförs som separata projekt. Alla projektkostnader och uppgifter om partnerskap ges årligen ut på Sitras webbplats.

Vi bidrar till att vårt arbete för samhället ska lyckas genom att ständigt utveckla vår egen verksamhet. Vi utnyttjade en temautvärdering som genomfördes 2023, interna kontroller, en förstudie som togs fram för EU:s

pelarutvärdering, Sitras intressentgruppuundersökning och den årliga personalundersökningen för utveckling av våra tillvägagångssätt och vår kultur.

Resultaten av Sitras arbete delas öppet, dvs. alla kan fritt utnyttja dem.

Även Sitras internationella och oberoende expertpanel gav sina egna åsikter om Sitras strategiska val och utveckling av verksamheten. Placeringsverksamhetens externa expertgrupp däremot fortsatte att stödja vår placeringsverksamhet.

Strategireform under förberedelse

Sitra Akademi, som stärker Sitras och Sitramedarbetarnas kompetens, tog fram en utbildningshelhet för förändringsledarskap, och den största delen av Sitramedarbetarna genomgick utbildningen. Vid utvecklingen av arbets- och ledarskapskulturen betonade vi betydelsen av gemenskap och möten. Vi förnyade processerna och verktygen för personalledning. Dessutom stärkte vi kompetensen i coachande ledarskap och skärpte kommunikationen i arbetsgemenskapen.

Vi främjade målen för Sitras strategiska teman också i vår egen verksamhet:

Vi utvecklade vidare helheten för verksamhets- och ledarskapsmodellen som anknyter till ansvarighet samt satsade på DEIB-teman och utnyttjande av artificiell intelligens.

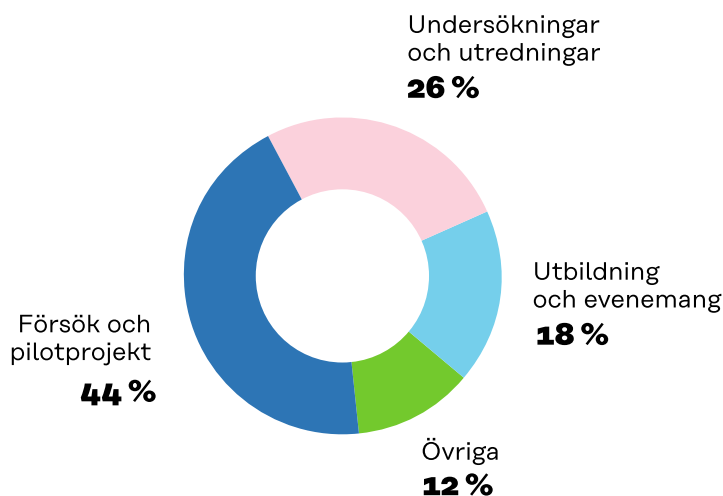
Under hösten 2023 inledde vi en reform av Sitras strategi under ledning av den nya överombudsmannen. Kontinentalplattorna för internationell politik och ekonomi skakar, Finland står inför stora samhälleliga och ekonomiska utmaningar och osäkerheten har ökat. Därför är det också nödvändigt för Sitra att granska sin verksamhetsmodell och sina mål. Frågan är hur Sitra på bästa möjliga sätt kan stödja Finlands kommande framgång. Målet är att Sitras nya strategi ska bli färdig under sommaren 2024. Medan utarbetandet pågår fortsätter vi som vanligt med vårt arbete enligt strategin.

Effektiviteten utvärderas ständigt

Allt Sitras framtidsarbete planeras så att vi kan verifiera dess effekter, resultat och fördelar. Samhällsförändringar kräver tid och därför syns också resultaten av Sitras arbete ofta först om flera år då den framtidsinformation som vi producerat eller en verksamhetsmodell eller en tjänst som vi har utvecklat blir en etablerad del av samhällets verksamhet och människors vardag.

Utvärderingen av Sitra stöder sig mot internationellt erkända standarder, normer och kriterier. Utvärderingarna beaktar allt mer även synergierna mellan förutsägelse, framtids tänkande och utvärderingsarbetet. Ett sådant angreppssätt stöder genomförandet av vår strategi och hjälper oss att påskynda samhällsförändringar ännu mer effektivt.

Fördelningen av projektkostnader 2023

Under 2023 färdigställdes en omfattande utvärdering om Sitras Hållbarhetslösningar-tema i samarbete mellan Gaia Consulting Oy och Centret för framtidsforskning vid Åbo Universitet. Dess fokus låg på åren 2019–2022. Utvärderingen omfattade temats projekt som avslutades under 2022 (Klimat- och naturlösningar, En hållbar vardag och Naturstärkande cirkulär ekonomi) och global samarbetsverksamhet som fortfarande pågår. Det centrala resultatet av utvärderingen var att valen av innehåll för temat Hållbarhetslösningar var framgångsrika och relevanta under granskningsperioden, men att långsiktigheten fortfarande bör utvecklas.

De största framgångarna inom temat gäller arbetet med klimatet och cirkulär ekonomi, dvs. teman som Sitra har arbetat med en längre tid och konsekvent. Av utvärderingen framgår att Sitra upplevs som en mycket önskvärd samarbetspartner i hållbarhetsfrågor och att vårt arbete med temat är uppskattat. Sitra har varit en central aktör

också i att ta upp hållbarhetsteman till samhällsdiskussion.

Externa utvärderingar som omfattar hela Sitras verksamhet genomförs vart femte år. Den förra sammanfattande utvärderingen är från 2019 och nästa utvärdering genomförs 2023–2024. Sitras strategiska ställning som ett finländskt framtidshus är föremålet för granskning.

Under 2023 förbereddes en konkurrensut-sättning av den sammanfattande utvärde-ringen och genomfördes den första delen av en intressentgruppenkät som hör till den. 855 representanter för intressentgrupper svarade på enkäten om kvaliteten på och utvecklingen av Sitras arbete: 74 procent av respondenterna anser att Sitras verksamhet i att bygga Finlands framtid är mycket eller rätt viktig. 70 procent ansåg att Sitra har utvecklat verksamhetsmo-deller som har främjat utvecklingen av Finland samt dess tillväxt och välfärd. Dessutom ansåg 86 procent att den information som Sitra pro-ducerar är högklassig.

*74 procent av dem som svarade på
intressentgruppsenkäten ansåg att Sitras
verksamhet i att bygga Finlands framtid
är mycket eller rätt viktig.*

VI UTVECKLAR I SITRA

**ANSVARIGHET UTGÖR KÄRNAN I VÅRT
FRAMTIDSARBETE OCH ÄR EN AV SITRAS
VÄRDERINGAR**

Vi började utveckla en verksamhets- och ledarskapsmodell som sammanställer ansvarsarbetet. Syftet är att sammanföra olika praxis som anknyter till ansvarighet. En del av dessa är mycket progressiva. Till exempel har man fastställt för Sitras placeringar en separat klimatstrategi, och arbetet för att beakta placeringarnas natureffekter har inletts.

Under 2023 tar vi fram en koldioxidfärdplan, vars syfte är att minska Sitras koldioxidavtryck. Vi börjar genomföra färdplanen under 2024. Dessutom arbetade vi med beräkningen av Sitras ekologiska fotavtryck: vi kartlade de bästa metoderna och finansierade utvecklingsarbete om temat bland annat vid Jyväskylä universitet.

Sitras kontorslokalreform som genomfördes 2022 fick beröm i tävlingen Workplace Awards 2023: vi vann tävlingens kategori Ansvarighet. Valen av konstruktionen av våra lokaler samt material och möbler styrdes av principer för hållbar utveckling. I förnyelsen utnyttjades till exempel glasväggelement som hade tagits bort från andra lokaler i fastigheten.

Vi kartlade även behoven av att uppdatera DEIB-frågor både i vår egen organisation och i intressentsamarbetet. DEIB-förkortningen består av orden mångfald (diversity), jämlikhet (equality), inklusion (inclusion) och samhörighet (belonging).

Sitras personal

Framtidsarbete är samarbete som förutsätter många färdigheter: förmågan att tänka och föreställa sig framtider, förmågan att kavla upp ärmarna och ta itu med arbete samt ett brinnande iver och entusiasm över att få bygga upp morgondagens framgångsrika Finland och inspirera intressentgrupper till att delta i arbetet.

Sitra är en expertorganisation, vars högutbildade förändringsaktörers varierande bakgrunder är villkoret för ett lyckat arbete. Sitramedarbetarna har traditionellt en hög utbildningsnivå: i slutet av 2023 hade 92 procent en högskoleexamen och 24 personer hade också en licentiat- eller doktorsexamen. Medelåldern var cirka 45 år och åldersfördelningen var bred.

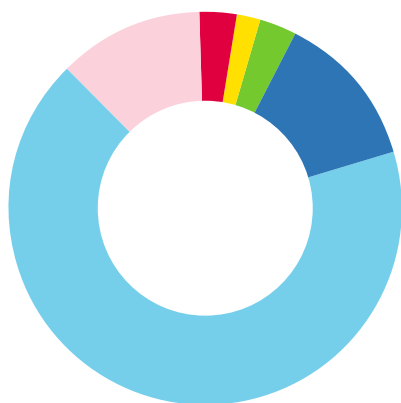
I slutet av året utfördes framtidsarbete i 13 projekt eller team, varav i tre ingick EU-projektarbete. Förutom dessa finns det sammanlagt sex team som fokuserar på

kommunikation och samarbetsrelationer, ekonomi och förvaltning, människor och kultur, IT och digitala tjänster samt juridik. Placeringsteamet däremot möjliggör framtidshusets finansiering och verksamhet med sin starka placeringskompetens.

Under året fick vi 19 nya Sitramedarbetare och 36 lämnade Sitra. Det genomsnittliga antalet anställda under rapportåret var 178 årsverken. Till Sitras projekt rekryteras alltid de bästa experterna på området och eftersom arbetet är projektbaserat är en betydande andel av anställningsförhållanden visstidsanställningar.

Vi vill att varje Sitramedarbetare kan känna att deras arbete är betydelsefullt, motiverande och väl lett. Vi arbetar ständigt för dessa mål. Målet är att alla också kan växa och utvecklas professionellt och stärka sitt välbefinnande som en del av en fungerande arbetsgemenskap.

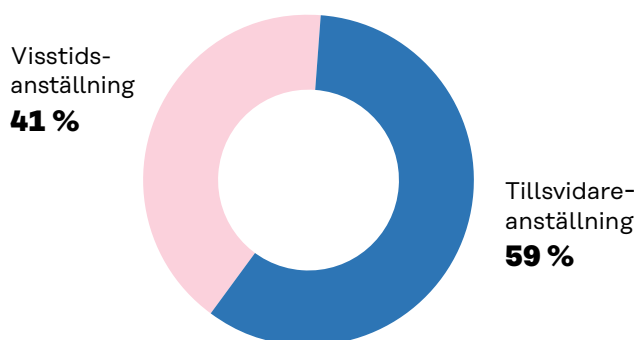
Sitramedarbetarnas utbildningsnivå (högsta avlagda examen) 31.12.2023

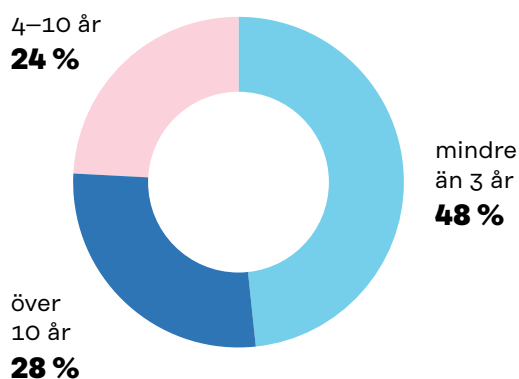
- 67 %** Högre högskoleexamen (magister eller högre yrkeshögskoleexamen)
- 13 %** Doktor
- 12 %** Lägre högskoleexamen (kandidat eller yrkeshögskoleexamen)
- 3 %** Yrkesexamen eller student
- 3 %** Institutexamen
- 2 %** Specialyrkesexamen

Sitras högutbildade förändringsaktörers varierande bakgrunder är villkoret för ett lyckat arbete.

Anställningsförhållandenas karaktär

Anställningsförhållandenas längd i år

Placeringar

Sitra använder inte skattemedel ur statsbudgeten, utan vårt framtidsarbete finansieras med avkastning av placeringskapitalet. Egendomen baserar sig på det grundkapital som Sitra tidigare fick från Finlands Bank och riksdagen och som vi förvaltar ansvarsfullt och med syftet att uppnå avkastning.

År 2023 var bättre för placerare än förväntat. Trots bankkrisen i början av året och de ökade geopolitiska spänningarna ökade centrala aktiemarknads- och ränteindex märkbart. Centralbankerna i Europa och Förenta staterna stramade åt penningpolitiken historiskt snabbt och i slutet av året började inflationstalen att sjunka. Trots avmattningen av den globala ekonomiska tillväxten var i synnerhet Förenta staternas ekonomi starkare än förväntningarna. Å andra sidan uppfylldes inte förväntningarna om återhämtningen av Kinas ekonomi, och den europeiska ekonomiska utvecklingen var rätt svag, vilket i synnerhet berodde på en minskning av Tysklands industriproduktion.

Förväntningarna på att räntehöjningarna ska upphöra ökade marknadens optimism i slutet av året. På den internationella aktiemarknaden fick man starka avkastningar på grund av amerikanska teknikföretag. De väckte intresse hos placerare på grund av förväntningar som gäller artificiell intelligens och dess utveckling. På den inhemska aktiemarknaden blev däremot avkastningarna något negativa på indexnivån.

I slutet av året uppgick marknadsvärdet på Sitras placeringar till 965 miljoner euro (941 milj. e 31.12.2022). Under året gav placeringarna en avkastning på 5,7 procent (-6,4 % under 2022). Aktieportföljen gav en avkastning på cirka 6,2 procent, ränteplaceringarna 7,0 procent och de övriga placeringarna 3,1 procent. Den genomsnittliga avkastningen för placeringarna under fem år var 8,4 procent.

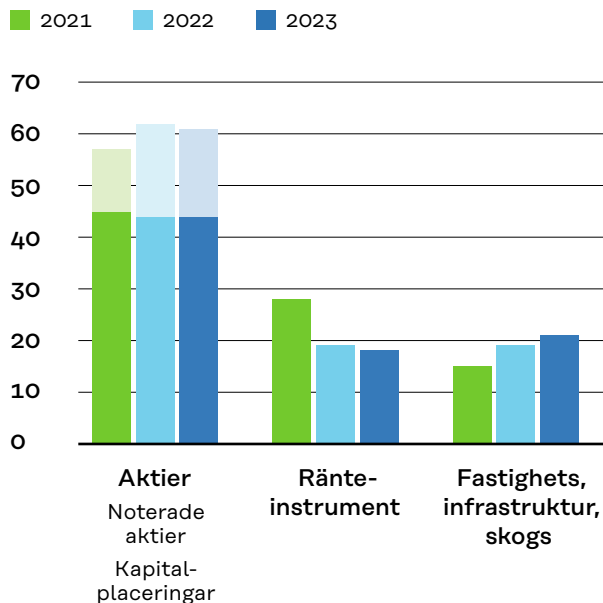
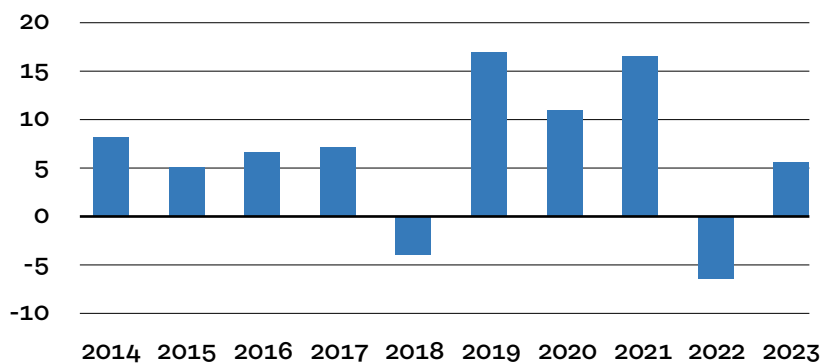
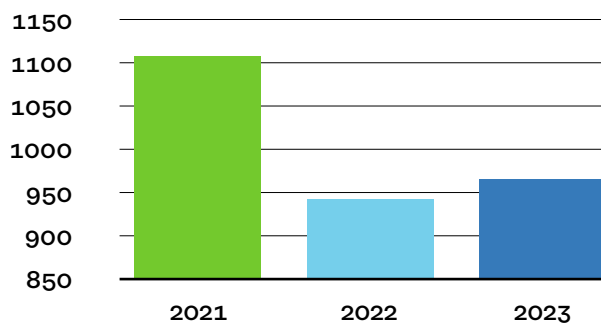
Vi ingick nya placeringsåtaganden i fastighets-, infrastruktur-, skogs-, private debt-, private equity- och venture capital-fonder med totalt 57 miljoner euro (cirka 73 miljoner euro under 2022). Dessutom bytte vi ut Handelsbankens aktieindexfond som placerar i Europa till en motsvarande global fond.

Placeringar och ansvarsfullhet

Sitra placerar sina tillgångar på ett ansvarfullt sätt och eftersträvar avkastning. Vi har förbundit oss till både FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (Principles for Responsible Investment, PRI) och FN:s Global Compact-ansvarsprinciper.

För Sitra innebär ansvarsfulla placeringar att man vid alla placeringsbeslut utöver avkastningen och riskerna även beaktar faktorer i anslutning till miljön, det sociala ansvaret och god förvaltningssed (ESG).

Ett av våra centrala prioriteringar är att bromsa klimatförändringen. Målet är en koldioxidneutral placeringsportfölj senast 2035.

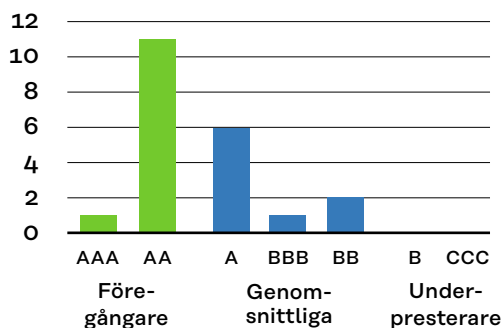
Placeringsallokering, %**Avkastning på placeringar 2014–2023, %****Placeringstillgångarnas marknadsvärde, milj. €**

Vi rapporterar årligen om praxis och åtgärder för ansvarsfull placeringsverksamhet till PRI som även utvärderar rapporterna. I den senaste utvärderingen fick vi fyra stjärnor av fem i alla delområden, vilket betyder att resultatet förblev oförändrat.

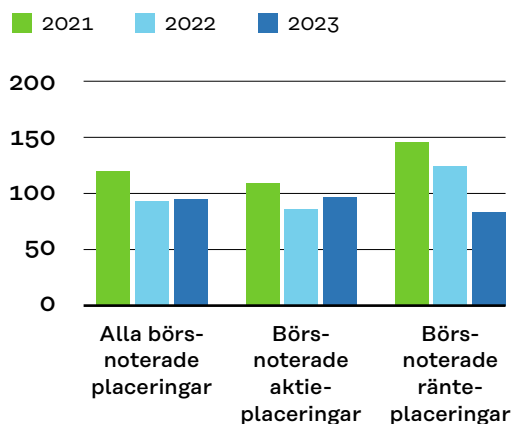
Analysbolaget MSCI utvärderade Sitras fondplaceringar under 2023. ESG-betyget för hela portföljen förblev AA liksom under de två föregående åren. Den största delen av de fonder som har valts till portföljen klassificerades som ESG-föregångare, och det fanns inga fonder som klassificerades som svaga. Enligt preliminär information har kolrisken för Sitras placeringar inte ändrats och den är cirka 90 ton (CO₂e) per miljoner euro i omsättning.

En av utvecklingsområdena för Sitras ansvarsfulla placeringsverksamhet är att beakta den biologiska mångfalden. Det första steget har varit att gå med i det internationella initiativet Nature Action 100, där placerare kräver av storföretag mer ambition och åtgärder för att stoppa minskningen av den biologiska mångfalden. Dessutom har vi åtagit oss att rapportera om Sitras placeringsrisker och -möjligheter som gäller naturen enligt de så kallade TNFD-rekommendationerna (The Taskforce on Nature-related Financial Disclosures) från och med redovisningsperioden 2024.

Fondernas ESG-klassificeringar (st.)

Placeringarnas koldioxidrisk (tCO₂e/omsättning, milj. €)

Ekonomi

Sitras verksamhet finansieras med avkastning från investeringsverksamheten. Under 2023 uppgick avkastningen från placeringsverksamhet till 58,1 miljoner euro och kostnaderna för placeringsverksamheten till 5,1 miljoner euro. Avkastningen varierar kraftigt årligen beroende på placeringsmarknadens utveckling.

Räkenskapsperiodens överskott var 21,3 miljoner euro (2022 års underskott: 66,9 milj. e) och balansomslutningen 728 miljoner euro (708 milj. e 31.12.2022). Andelar i placeringsfonder och andra placeringar som ingår i grundkapitalplaceringar värderas enligt principen för lägsta värde antingen till den ursprungliga anskaffningsutgiften eller ett verkligt värde som är lägre än det.

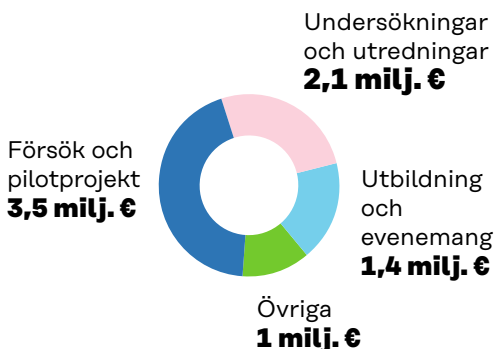
I november 2023 fattade Sitra beslutet att stödja arbetet i organisationen för fredsmedling CMI genom att donera tio miljoner euro till CMI:s fredsfond. Donationen betalas i två omgångar under 2024 och 2025.

Kostnader för ordinarie verksamhet

Budgeten för Sitras ordinarie verksamhet varierar årligen och är vanligen cirka 30 miljoner euro.

Under 2023 var kostnaderna för den ordinarie verksamheten 34,0 miljoner euro. Beloppet omfattar 1,3 miljoner euro vidare utbetalad EU-finansiering. De största kostnadsposterna var personalkostnader (17,4 miljoner euro), i andra kostnader ingår experttjänster (5,2 miljoner euro) och finansieringsverksamhet (3,9 miljoner euro). Personalkostnaderna ökade med 0,9 miljoner euro jämfört med föregående år.

Fördelningen av projektkostnader 2023

Nettokostnaderna för projektverksamhet uppgick totalt till 8,0 miljoner euro (8,0 miljoner euro under 2022).

EU-finansiering och annan utomstående finansiering

Sitra har sedan 2021 koordinerat två projekt som delvis eller helt har finansierats av EU och deltagit i ett EU-projekt från och med 2022. I avkastningen i resultaträkningen för 2023 ingår EU-finansiering på totalt 1,7 miljoner euro. Av detta belopp fördelades enligt avtalen vidare finansiering på 1,3 miljoner euro till projektpartner i EU-projekt. Den finansiering som kanaliserades till projektpartner har redovisats via resultaträkningen som andra kostnader. Andelen EU-finansiering som stannar hos Sitra är 0,4 miljoner euro i resultatet för 2023.

Dessutom ingår i avkastningen i resultaträkningen finansiering på 0,4 miljoner euro från samarbetspartner som gäller WCEF-evenemanget.

Projektkostnaderna och Sitras inköpsfakturer publiceras årligen på Sitras webbplats.

Förvaltning

Styrelsen

Sitras styrelse sammanträdde sammanlagt 14 gånger under 2023. Antalet möten påverkades av den process för val av överombudsman som genomfördes under ledning av styrelsen.

I slutet av året var styrelseledamöter understatssekreterare **Susanna Huovinen** (vice ordförande), president **Tarja Halonen**, rektor **Keijo Hämäläinen**, DI, pol.mag. **Jorma Ollila** samt understatssekreterare **Petri Peltonen**. Styrelsens sekreterare var Sitras stf. chefsjurist **Ruija Rantala-Saajo**. Kanslichef **Anita Lehikoinen** lämnade styrelsen och uppgiften som dess ordförande 5.9.2023.

Styrelsens revisionsutskott sammanträdde tre gånger. Dess medlemmar var Susanna Huovinen (ordförande), Keijo Hämäläinen och Petri Peltonen.

I december tillsattes en ny styrelse för Sitra för mandatperioden 2024–2025. Styrelseledamöter är från och med 1.1.2024 DI, pol.mag. **Jorma Ollila** (ordförande), understatssekreterare **Susanna Huovinen** (vice ordförande), president **Tarja Halonen**, rektor **Keijo Hämäläinen**, kanslichef **Timo Jaatinen**, kanslichef **Minna Kivimäki** och verkställande direktör, ekon. mag. **Inka Mero**.

Styrelsen bereder och föredrar ärenden som förvaltningsrådet ska besluta om och ansvarar för fondens allmänna ledning.

Förvaltningsrådet

Förvaltningsrådets sammansättning förändrades efter riksdagsvalet i juni (28.6.2023).

I början av året var riksdagsledamöterna **Tarja Filatov** (Sdp) (ordförande), **Riikka Purra** (Sannf) (vice ordförande), **Maria Guzenina** (Sdp), **Janne Heikkinen** (Saml), **Eveliina Heinäluoma** (Sdp), **Katja Hänninen** (VF), **Markus Lohi** (C), **Veijo Niemi** (Sannf), **Pirkka-Pekka Petelius** (Gröna), **Joakim Strand** (SFP), **Sari Tanus** (KD), **Anu Vehviläinen** (C) och **Anne-Mari Virolainen** (Saml) förvaltningsrådets medlemmar.

I slutet av året var riksdagsledamöterna **Mika Lintilä** (C) (ordförande), **Mika Kari** (Sdp) (vice ordförande), **Janne Jukkola** (Saml), **Pihla Keto-Huovinen** (Saml), **Pekka Toveri** (Saml), **Laura Huhtasaari** (Sannf), **Ari Koponen** (Sannf), **Veijo Niemi** (Sannf), **Saku Nikkanen** (Sdp), **Annika Saarikko** (C), **Oras Tynkkynen** (Gröna), **Mai Kivelä** (VF), **Joakim Strand** (SFP) och **Peter Östman** (KD) förvaltningsrådets medlemmar.

Sitras äldre rådgivare **Jorma Jaalivaara** (jur.kand., VH, LL.M.) var förvaltningsrådets sekreterare.

Förvaltningsrådets uppgift är att övervaka Sitras förvaltning och besluta om verksamhetsprinciperna.

Överombudsman

Atte Jääskeläinen (ED, jur.kand., VH) började arbeta 1.8.2023 som Sitras överombudsman. I början av året sköttes uppgiften av hans föregångare **Jyrki Katainen**.

Sitras överombudsman har som uppgift att leda Sitras verksamhet effektivt och resultatinriktat.

Revisorer

I slutet av 2023 var följande personer som valts av riksdagen Sitras revisorer: ordförande **Markku Eestilä** (Saml) (ersättare **Milla Lahdenperä**, Saml.), **Sami Savio** (Sannf), **Tuula Haatainen** (Sdp) (ersättare **Eemeli Peltonen**, Sdp), CGR, OFGR **Tiina Lind** (ersättare CGR, OFGR **Eeva Koivula**) och CGR **Juha Kerimaa** (ersättare CGR **Emma Lukkarinen**). CGR Juha Kerimaa var revisorernas sekreterare.

BDO Oy var Sitras biträdande revisor och CGR, OFGR Tiina Lind var huvudansvarig revisor.

Intern kontroll

Intern kontroll är en del av Sitras interna förvaltning och tillsynssystem. Den stödjer den operativa ledningen i att nå målen genom att ge rekommendationer för att utveckla verksamhetssätten. Den interna kontrollen utvärderar även ändamålsenligheten och resultaten för Sitras tillsyns-, lednings- och

förvaltningsprocesser och riskhantering samt hur god förvaltningssed förverkligas.

För Sitras interna kontroll svarade KPMG Oy Ab som upphandlats och utlokaliserats genom förvaltningsrådets beslut. Den huvudansvariga revisorn var CIA, CCSA, CRMA **Harri Leppiniemi**.

Under 2023 kontrollerades Sitras övergripande säkerhetshantering samt hantering av verksamhetens kontinuitet.

Riskhantering

Riskhantering är en del av Sitras interna kontroll och goda förvaltning. Med hjälp av riskhantering stöds måluppfyllelse, trygghet, kontinuerlig, störningsfri och säker verksamhet samt bevarandet av fondens verksamhetsbetingelser.

Riskhanteringsens mål, ansvarsfördelning och roller samt hur risker identifieras, bedöms och följs upp i Sitra definieras i principerna för riskhantering som fastställts av styrelsen. Riskerna har klassificerats i tre grupper som är strategiska, operativa och ekonomiska risker. Man rapporterar om situationen för riskhantering till Sitras ledningsgrupp och styrelse. Sitras styrelse, revisionsutskott och högsta ledning övervakar med hjälp av den interna kontrollen att riskhanteringen genomförs i enlighet med avtalade principer och beslut som fattats.

BOKSLUT

2023

Resultaträkning	44
Balansräkning	45
Finansieringsanalys	46
Principer för upprättande av bokslutet	47
Noter till resultaträkningen och balansräkningen	48
Underskrifter till styrelsens verksamhetsberättelse och bokslutet	57
Revisionsberättelse	58

RESULTATRÄKNING

EUR		Utfall 2023	Utfall 2022
Ordinarie verksamhet			
Intäkter	1	2 355 758,39	1 867 982,14
Kostnader			
Personalkostnader	2	-17 415 493,53	-16 522 415,47
Avskrivningar		-5 515,20	0,00
Övriga kostnader	3	-16 561 748,01	-81 251 756,19
		-33 982 756,74	-97 774 171,66
Överskott/Underskott		-31 626 998,35	-95 906 189,52
Placeringsverksamhet			
Placeringsverksamhetens intäkter	4	58 092 896,29	40 605 670,34
Placeringsverksamhetens kostnader	5	-5 120 301,05	-11 597 362,45
		52 972 595,24	29 008 307,89
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)		21 345 596,89	-66 897 881,63

BALANSRÄKNING

EUR		Utfall 2023	Utfall 2022
Aktiva			
Bestående aktiva			
	6	146 084,83	123 209,95
	7	720 634 403,19	696 728 021,88
		720 780 488,02	696 851 231,83
Rörliga aktiva			
	8	1 675 681,59	2 271 024,04
		5 444 799,75	8 562 587,07
		7 120 481,34	10 833 611,11
Aktiva totalt		727 900 969,36	707 684 842,94
Passiva			
Eget kapital			
		235 463 097,04	235 463 097,04
		463 925 284,66	530 823 166,29
		21 345 596,89	-66 897 881,63
		720 733 978,59	699 388 381,70
Främmande kapital			
	9	7 166 990,77	8 296 461,24
		7 166 990,77	8 296 461,24
Passiva totalt		727 900 969,36	707 684 842,94

FINANSIERINGSANALYS

	2023	2022
UNDERSKOTT FÖR ORDINARIE VERKSAMHET	-31 626 998	-95 906 190
Fordringar som gäller ordinarie verksamhet 31.12.	-625 900	507 059
Fordringar som gäller ordinarie verksamhet 1.1.	507 059	254 413
Skulder som gäller ordinarie verksamhet 31.12.	7 116 808	7 200 814
Skulder som gäller ordinarie verksamhet 1.1.	-7 200 814	-5 632 922
Avskrivningar för ordinarie verksamhet	-5 515	0
Kassaflöde från ordinarie verksamhet	-31 835 360	-93 576 825
Kassaflöde från verksamhet		
Kassaflöde från ordinarie verksamhet	-31 835 360	-93 576 825
Kassaflöde från verksamhet (A)	-31 835 360	-93 576 825
Kassaflöde från placeringar		
Fordringar som gäller placeringar 31.12.	-1 049 782	-1 763 965
Fordringar som gäller placeringar 1.1.	1 763 965	1 028 246
Skulder som gäller placeringar 31.12.	50 183	1 095 648
Skulder som gäller placeringar 1.1.	-1 095 648	-104 000
Placeringar i placeringskapital	-113 088 143	-70 954 060
Försäljning av placeringar, intäkter och återföringar från kapitalfonder	138 594 541	165 886 987
Dividender	2 381 222	2 475 834
Övriga intäkter	1 723 812	199 492
Förvaltningskostnader för egendom	-562 578	-392 791
Kassaflöde från placeringar (B)	28 717 573	97 471 390
Förändring av likvida medel (A + B) ökning (+) / minskning (-)	-3 117 788	3 894 565
Likvida medel 1.1.	8 562 587	4 668 022
Likvida medel 31.12.	5 444 800	8 562 587
	3 117 787	-3 894 565

PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV BOKSLUTET

Uppställning av bokslutet

Lagen om Jubileumsfonden för Finlands självständighet 14 §: I fondens bokföring ska bokföringslagen (1336/1997) iakttas.

Bokslutet för 2023 har upprättats i enlighet med bokföringslagen och -förordningen.

Fondens räkenskapsår följer kalenderåret.

Som redovisningsform för resultaträkningen används resultaträkningsschemat för ideella sammanslutningar och stiftelser, och den utarbetas enligt 1 kap. 3 § i bokföringsförordningen. Redovisningsformen för balansräkningen är s.k. förkortad balansräkning.

Värderings- och periodiseringsprinciper

Pensionsutgifter

Pensionsskyddet för fondens personal sköts i utomstående försäkringsbolag. Pensionskostnaderna redovisas prestationsbaserat i bokslutet. Fonden har en frivillig tilläggspensionsförsäkring som innehåller ålders-, invalid- och arbetslöshetspension samt dödsfallsersättning. Pensionsåldern är 65 år och pensionen fastställs utifrån den summa som sparats i försäkringen som 2023 utgjorde 3 procent av personens ArPL-inkomst för 2023.

Bestående aktiva och avskrivningar

Andelar i placeringsfonder och andra placeringar som ingår i grundkapitalplaceringar värderas enligt principen för lägsta värde antingen till ursprunglig anskaffningsutgift eller ett verkligt värde som är lägre än det. Det verkliga värdet för andelar i placeringsfonder och placeringsbundna försäkringspremier är det andelsvärde som fondbolaget meddelat (NAV = Net asset value). En uppskattning har gjorts om det verkliga värdet på direkt fastighetsplacering utifrån fastighetsplaceringens kassaflöden.

Kapitalplaceringar i portfölj företag och kapitalfonder värderas till ursprunglig anskaffningsutgift eller ett lägre internt värderingsvärde än det. Det interna värderingsvärdet är baserat på portfölj företagets och kapitalfondernas egna rapporter och Sitras syn på deras kommande utveckling och kassaflöden.

Övriga bestående aktiva redovisas via balansräkningen till direkt anskaffningsutgift minskat med avskrivningar enligt plan. Anskaffningsgränsen för bestående aktiva som redovisas via balansräkningen är tiotusen euro.

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN OCH BALANSRÄKNINGEN

I noterna redogörs närmare för innehållet i de olika posterna i resultaträkningen och balansräkningen. Siffran vid varje not hänvisar till resultaträkningen och balansräkningen.

1 Intäkter

1 000 EUR	2023	2022
Publikations- och royaltyintäkter	0	0
Utomstående projektfinansieringsintäkter	918	1 016
Vidare tilldelning av utomstående projektfinansieringsintäkter	1 251	619
Övriga intäkter	186	233
Totalt	2 356	1 868

I finansieringsintäkterna ingår 1,3 miljoner euro EU-projektfinansiering som tilldelats vidare via Sitra (0,6 miljoner år 2022). Som projektkoordinator svarar Sitra för att de belopp som utbetalas till deltagarna är korrekta samt vid behov för återbetalning av överskjutande belopp till EU.

2 Personalkostnader

1 000 EUR	2023	2022
Löner och arvoden	-14 106	-13 520
Pensionskostnader	-2 740	-2 511
Övriga lönebikostnader	-569	-491
Totalt	-17 415	-16 522

I personalkostnaderna ingår en frivillig tilläggspensionsförsäkring om 423 tusen euro.
I personalkostnaderna ingår ledningens löner och arvoden.

1 000 EUR	2023	2022
Förvaltningsrådet	-106	-104
Styrelsen	-57	-54
Överombudsmannen	-281	-246
Totalt	-444	-405

I personalkostnaderna för 2023 ingår ersättningar som betalats i arvode till utomstående experter (158 miljoner euro). Utomstående experter räknas inte med i antalet anställda.

Antalet anställda vid utgången av räkenskapsperioden var 185 personer (192 under 2022).
Det genomsnittliga antalet anställda under räkenskapsperioden 2023 var 178 (177 under 2022).

Det har inte förekommit närståendetransaktioner som avviker från normala affärstransaktioner.

3 Övriga kostnader

1 000 EUR	2023	2022
Frivilliga lönebikostnader	-199	-137
Personaltjänster	-1 062	-919
Lokalhyror och övriga lokalkostnader	-1 946	-1 693
IKT-utrustning och kostnader	-995	-840
Resekostnader	-690	-522
Representationskostnader	-114	-81
Experttjänster	-5 239	-4 382
Övriga driftskostnader	-2 383	-68 334
Finansieringsverksamhet	-3 933	-4 344
Totalt	-16 562	-81 252

I övriga driftskostnader ingår 1,3 miljoner euro EU-projektfinansiering som tilldelats vidare via Sitra (0,6 miljoner år 2022).

INTÄKTER, KOSTNADER OCH DERAS SKILLNAD (=RESTBELOPP) ENLIGT FUNKTION

	2023	2022
Hållbarhetslösningar		
Temanivå	-1 653	-816
Global samverkan, hållbarhetslösningar	-1 582	-1 126
Natur och vardag	-1 172	-603
Natur och ekonomi	-1 351	-471
PSLifestyle	-250	-291
Avslutade projekt	-124	-2 928
Totalt	-6 132	-6 236
Rättvis dataekonomi		
Temanivå	-1 271	-1 252
Data och konkurrenskraft	-2 827	-2 060
Gaia-X Finland	-1 007	-647
Hälsodata 2030	-1 590	-1 571
Hälsa genom data	-157	0
Avslutade projekt	0	-123
Totalt	-6 851	-5 653
Demokrati och delaktighet		
Temanivå	-712	-723
Digital makt och demokrati	-1 243	-589
Nya sätt att påverka	-1 505	-1 088
Beslutsfattandet förnyas	-737	-704
Totalt	-4 197	-3 104

	2023	2022
Förutsägelse och samhällelig utbildning		
Funktionsnivå	-908	-650
Förutsägelse	-1 225	-395
Utbildning	-1 059	-748
Strategi	-374	-36
Ekonomins framtid	-253	-598
Framtidslaboratoriet	-881	-858
Avslutade projekt	-99	-2 061
Totalt	-4 800	-5 347
Förnyelseförmåga		
Temanivå	0	-93
Avslutade projekt	73	-2
Totalt	73	-95
Ledning	-1 062	-67 918
Juridik	-406	-409
Kommunikation och samarbetsrelationer	-1 254	-1 142
Människor och kultur	-1 091	-917
IT och digitala tjänster	-1 352	-985
Ekonomi- och administrationstjänster	-2 836	-1 117
Gemensamma tjänster	0	-1 601
Utvecklingsportfölj	-544	-95
Placering	-1 175	-1 288
Totalt	-31 627	-95 906

4 Intäkter från placeringar

1 000 EUR	2023	2022
Försäljningsvinster	30 585	12 108
Ränteintäkter	1 562	44
Dividendintäkter	2 381	2 476
Intäkter från fondplaceringar	16 612	22 137
Övriga intäkter	612	156
Uppskrivningar	6 341	3 685
Totalt	58 093	40 606

5 Kostnader för placeringar

1 000 EUR	2023	2022
Försäljningsförluster	-720	-781
Arvoden för kapitalförvaltning	-563	-393
Övriga kostnader	0	-1
Nedskrivningar	-3 838	-10 422
Totalt	-5 120	-11 597

6 Materiella och immateriella tillgångar

Planenliga avskrivningstider för tillgångar som hör till bestående aktiva:

Övriga utgifter med lång verkningstid	linjär avskrivning	5 år
Ombyggnad av lokaler	linjär avskrivning	10 år
Maskiner och inventarier	linjär avskrivning	5 år
IKT-utrustning	linjär avskrivning	3 år

Anskaffningarna av anläggningstillgångar under räkenskapsperioden uppgick till 10 tusen euro (inga anskaffningar under 2022).

	Bokfört värde 1.1.2023	Ökning	Minskning	Avskriv- ningar	Bokfört värde 31.12.2023
Materiella tillgångar					
Maskiner och inventarier	0	28	0	6	22
Aktier och andelar i anläggningstillgångar	0	0	0	0	0
Övriga materiella tillgångar	123	2	0	0	124
Totalt	123	29	0	6	146

7 Placeringar

1 000 EUR	2023	2022
7.1 Andelar i placeringsfonder	498 099	503 512
7.2 Andelar i kapitalfonder	182 991	160 884
7.3 Övriga placeringar	36 510	30 041
7.4 Placeringar i portfölj företag	2 981	2 237
7.5 Innehav i andra bolag	54	54
	720 634	696 728

7.1 ANDELAR I PLACERINGSFONDER

Andelar i placeringsfonder	Hemort	Bokfört värde	Verkligt värde
Räntefonder			
C Worldwide Emerging Markets	Luxemburg	13 205	13 205
Danske Invest Suomiosake IK	Finland	35 690	49 730
Evli Suomi Select B	Finland	27 058	33 018
Fondita Global Megatrends B	Finland	17 582	39 485
Handelsbanken Global Index Criteria	Sverige	26 044	27 723
Impax Environmental Markets Euro C Acc	Irland	21 317	49 984
JP Morgan Global Growth Fund X EUR	Luxemburg	23 644	42 388
JPM Emerging Markets Equity Fund I EUR	Luxemburg	28 570	36 072
OP-Suomi A	Finland	39 116	53 560
Schroder ISF Global Sustainable Growth	Luxemburg	47 024	58 366
SEB European Equity Small Caps	Luxemburg	20 124	20 644
Räntefonder			
Aktia Emerging Market Bond+ D	Finland	13 059	14 807
Bluebay Investment Grade ESG Bond Fund	Luxemburg	5 470	5 695
Danske Invest Emerging Markets Debt K	Finland	4 221	4 221
Danske Invest Samfundsrenta K	Finland	28 755	29 902
Evli European High Yield B	Finland	14 073	18 231
LähiTapiola Företagsrenta ESG A	Finland	25 058	25 506
OP-Euro A	Finland	11 706	11 967
SEB Global High Yield B	Luxemburg	13 717	17 495
SEB Microfinance Fund V	Luxemburg	55	55
SEB Microfinance Fund VII	Luxemburg	4 946	4 946
Övriga noterade placeringar			
BNP Paribas Fund III NV- Global Property Securities Fund	Neder-länderna	9 529	9 529
Dasos Kestävä Metsä ja Puu III			
Erikoissijoitusrahasto (DFFIII)	Finland	4 818	5 567
eQ Yhteiskuntakiinteistö 1 T	Finland	18 478	18 478
Erikoissijoitusrahasto eQ Asunnot II	Finland	3 320	3 320
Specialplaceringsfond eQ PE XV US Feeder	Finland	357	357
Special Investment Fund eQ PE XI US LP	Finland	7 109	8 108
UB Global REIT K	Finland	13 673	15 836
UB Metsä I	Finland	8 000	9 715
Ålandsbanken Bostadsfond			
Specialplaceringsfond C	Finland	12 381	12 381
		498 099	640 289

7.2 ANDELAR I KAPITALFONDER

Andelar i kapitalfonder	Hemort	Bokfört värde	Verkligt värde
Kapitalfonder			
Ardian ASF IX	Frankrike	1 133	766
Ardian Co-Investment Fund V	Frankrike	4 485	7 032
Baltic Investment Fund III L.P.	Jersey	0	18
Bocap SME Achievers Fund II Ky	Finland	8	664
Bocap SME Achievers Fund III Ky	Finland	1 650	1 435
Boston Millennia Partners II L.P.	Delaware, USA	0	88
Bridgepoint Europe V	England	835	2 604
Bridgepoint Europe VI	England	4 452	7 211
Bridgepoint Europe VII	England	0	214
CapMan Buyout X	Finland	448	864
CapMan Buyout XI	Luxemburg	3 911	4 241
Capricorn Cleantech Fund	Belgien	0	91
Chrysalix Energy III Ltd	Delaware, USA	956	3 145
Circularity European Growth Fund I LP	England	1 648	2 406
Environmental Technologies Fund 3 LP	England	2 961	3 013
Epique Kotouttaminen I Ky	Finland	432	496
EQT Mid Market Asia III Fund	Skottland	3 717	3 860
Evolver Fund I Ky	Finland	1 128	2 094
FIM Lapset ja nuoret I Ky	Finland	895	791
FIM Työllistäminen I Ky	Finland	484	597
Folmer Equity Fund I Ky	Finland	0	755
Gilde Healthcare Venture & Growth VI	Nederländerna	100	100
H.I.G. Advantage Buyout Fund	Delaware, USA	4 282	5 172
Hamilton Lane Club Fund IV	Luxemburg	5 295	6 554
Hamilton Lane Venture Capital Club Fund I	Luxemburg	1 401	1 439
HarbourVest Partners Co-Investment Fund V L.P.	Skottland	4 904	7 570
HarbourVest Partners Co-Investment Fund VI L.P.	Luxemburg	4 693	4 594
HealthCap VIII, L.P.	Delaware, USA	1 530	1 587
Inventure Fund II Ky	Finland	3	1 503
Inventure Fund III Ky	Finland	3 300	4 149
Inventure Fund IV Ky	Finland	1 141	947
Korona Fund III Ky	Finland	16	1 691
Korona Fund IV Ky	Finland	1 744	1 421
Life Sciences Partners 6 C.V.	Nederländerna	1 876	2 014
Life Sciences Partners 7	Nederländerna	1 008	803
Lifeline Ventures Fund I Ky	Finland	1 209	17 509
Lifeline Ventures Fund III Ky	Finland	2 378	11 822
Lifeline Ventures Fund IV Ky	Finland	3 365	4 228
Lifeline Ventures Fund V Ky	Finland	611	554
MB Equity Fund V Ky	Finland	70	2 438
Nordia Rahasto Oy	Finland	834	1 979
Power Fund III Ky	Finland	2 049	4 527
RG Growth Fund L.P. (tid. CapMan Russia Fund L.P.)	Guernsey	384	483
Sentica Buyout IV Ky	Finland	292	3 001
SET Fund II C.V.	Nederländerna	159	327

Andelar i kapitalfonder	Hemort	Bokfört värde	Verkligt värde
SET Fund III C.V.	Nederländerna	1 668	2 111
Social Impact Accelerator	Luxemburg	474	582
Spintop Investment Partners II AB	Sverige	300	778
Spintop Investment Partners III AB	Sverige	1 835	1 784
Standout Capital I AB	Sverige	249	306
Standout Capital II AB	Sverige	1 199	1 184
Vaaka Partners Buyout Fund II Ky	Finland	10	3 316
Vaaka Partners Buyout Fund IV Ky	Finland	1 591	1 213
Vendep Capital Fund II Ky	Finland	1 511	2 349
Ventech Capital V SLP	Frankrike	4 399	6 656
Ventech Capital VI	Frankrike	150	121
Verdane Capital IX (E) AB	Sverige	1 706	1 700
Verdane Capital VIII K/S	Danmark	889	2 196
VisionPlus Fund I Ky	Finland	1 615	1 817
Fastighetsfonder			
Campbell Global Forest & Climate Solutions Fund II	Luxemburg	5 000	5 293
Capman Nordic Real Estate FCP-SIF	Luxemburg	10	653
CapMan Nordic Real Estate Fund III	Luxemburg	3 461	3 536
Capman Nordic Real Estate II FCP-RAIF	Luxemburg	2 416	3 949
Dasos Timberland Fund II	Luxemburg	6 863	10 290
DEAS Property Fund Finland I Ky	Finland	8 205	8 575
European Opportunistic Property Fund V	Luxemburg	1 117	284
EVLII Healthcare I Ky	Finland	3 196	5 151
ICECAPITAL Residential Property Fund I Ky	Finland	2 669	3 995
KKR Real Estate Partners Europe II (EUR) SCSp	Luxemburg	5 805	5 828
KKR Real Estate Partners Europe III (EUR) SCSp	Luxemburg	0	0
LähiTapiola Asuntorahasto Prime Ky	Finland	1 695	2 115
Northern Horizon Nordic Aged Care			
SCSp SICAV-SIF	Luxemburg	5 352	6 507
OP Toimitilakiinteistö Ky	Finland	2 923	3 037
Real Estate Debt and Secondaries Ky	Finland	213	213
Infrastrukturfonder			
BlackRock Global Infrastructure Solutions 3	Luxemburg	7 505	11 772
CapMan Nordic Infrastructure I	Luxemburg	4 567	6 246
Capman Nordic Infrastructure II	Luxemburg	429	260
FLAVEO III Energy SCS, SICAV-RAIF	Luxemburg	7 398	9 658
Global Renewable Power Fund III	Luxemburg	6 390	7 040
Impax New Energy Investors III LP	England	3 377	5 072
Impax New Energy Investors IV	Luxemburg	4 215	4 263
Lånekapitalfonder			
Armada Fund V	Finland	3 580	3 801
Armada Fund VI Ky	Finland	0	0
Bridgepoint Direct Lending II Unlevered SCSp	Luxemburg	3 410	4 143
Direct Lending Fund III	Luxemburg	3 782	4 183
NegaWatt Energiategohkkuusraho 2 Ky	Finland	30	21
		182 991	270 800

7.3 ÖVRIGA PLACERINGAR

	Hemort	Bokfört värde	Verkligt värde
Placeringsbundna försäkringar			
Mandatum Life kapitaliseringsavtal	Finland		
Mandatum AM Private Debt II E	Finland		6 871
Mandatum AM Private Debt III E	Finland		7 899
Mandatum AM Private Debt IV	Finland		5 113
Mandatum AM Private Debt V	Finland		4 668
Mandatum AM Private Debt VI E2	Finland		1 468
Mandatum AM Direct Lending 2022 A	Finland		5 171
Mandatum AM Kansainvälinen Kiinteistö III E	Finland		4 010
		30 073	35 200
OP-Livförsäkring kapitaliseringsavtal	Finland		
Infrastruktur-placeringskorg	Finland		12 573
LeaseGreen Group Ab 10 % 30.3.2026	Finland		83
LeaseGreen Group Ab 8 % 30.6.2028	Finland		41
LeaseGreen Finance Ab 8 % 30.6.2028	Finland		167
Kontanter	Finland		207
		5 117	13 072
Fastighetsplaceringar			
Erottajan Pysäköintilaitos Oy	Finland	1 320	2 617
		36 510	50 889

7.4 PLACERINGAR I PORTFÖLJFÖRETAG

Sitras aktier, andelar och övriga placeringar	Innehav	Placering
AW-Energy Oy	1 %	4 039
Kuntien Tiera Oy	0 %	3 600
MediXine Ltd	9 %	1 126
Naava Group Ab	2 %	623
Vivoxid Oy	38 %	5 243
Totalt		14 631
Placeringar i portfölj företag totalt		14 631
Kumulativ värdeförändring		-11 649
Bokfört värde		2 981

Som grund för det gängse värdet på kapitalfundsplaceringar tillämpas det senaste NAV-värdet som fonden meddelat justerat med kassaflödena mellan värdeberäkningsdagen och bokslutsdagen. Det bokförda värdet kan inte vara högre än det verkliga värdet om Sitra anser att det i det här skedet inte finns anledning att göra någon nedskrivning (till exempel om kapitalfonden är ny och den därför har ett lågt NAV-värde).

7.5 INNEHAV I ANDRA BOLAG

1 000 EUR		Placering	Värdeför- ändring	Bokfört värde
Namn	Sitra Management Oy	215	-161	54
Hemort	Finland			
Innehav	100 %			
Eget kapital	43			
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-4			

Sitra Management Oy:s senast fastställda bokslut är från 2022. I och med likvidation av portföljföretagen i Sitra Management Oy:s balansräkning försattes Sitra Management Oy i likvidation 16.6.2023.

8 Kortfristiga fordringar

	2023	2022
Kundfordringar	0	33
Kortfristiga placeringar	379	451
Övriga fordringar	729	1 322
Resultatregleringar	568	465
Totalt	1676	2271

9 Kortfristigt främmande kapital

	2023	2022
Erhållna förskott	0	0
Leverantörsskulder	1 595	2 189
Övriga skulder	454	1 474
Resultatregleringar	5 118	4 633
Totalt	7 167	8 296

10 Säkerheter och ansvarsförbindelser

	Förfaller 2024	Ansvarsför- bindelser totalt
Fondförbindelser		122 069
Finansieringsavtalsbetalningar	854	2 241
Placeringsbundna försäkringspremier		49 978
Hyresansvar	1 515	1 887
Totalt		176 175

Sitras förvaltningsråd fattade på sitt möte 14.11.2023 ett beslut om att stödja arbetet i stiftelsen CMI - Martti Ahtisaari Peace Foundation och göra en donation på 10 miljoner euro till långsiktigt fredsarbete. Donationen betalas genom Statskontoret i två omgångar, den första under 2024 och den andra under 2025.

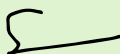
UNDERSKRIFTER TILL STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH BOKSLUTET

Styrelsen föreslår att räkenskapsperiodens överskott på 21 345 596,89 euro överförs till över-/underskottskontot från tidigare räkenskapsperioder.

Helsingfors den 5 mars 2024

Jorma Ollila

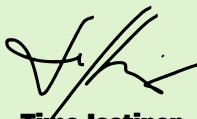
Susanna Huovinen

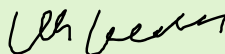
Tarja Halonen

Keijo Härmäläinen

Timo Jaatinen

Minna Kivimäki

Inka Mero

REVISIONSBERÄTTELSE

Till förvaltningsrådet för Jubileumsfonden för Finlands självständighet

Revision av bokslutet

Vi har utfört revision av Jubileumsfonden för Finlands självständighets bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023. Bokslutet omfattar resultaträkning, balansräkning, finansieringsanalys och noter.

Styrelsens ansvar

Styrelsen svarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att de ger en rättvisande bild enligt de i Finland gällande bestämmelserna om hur bokslut och verksamhetsberättelser ska upprättas och att de uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen ska se till att bokföringen är lagenlig och ordnad på ett tillförlitligt sätt. Styrelsen svarar också för en sådan intern övervakning som den anser vara nödvändig för att den ska kunna upprätta ett bokslut som inte innehåller väsentliga felaktigheter som beror på oegentligheter eller fel.

Revisorns skyldigheter vid revision av bokslutet

Vår skyldighet är att avge ett utlåtande om bokslutet utifrån den revision som vi har utfört. Vi följer de yrkesetiska principerna. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed som iakttas i Finland. God revisionssed innebär att vi planerar och utför revisionen för att på ett betryggande sätt försäkra oss om huruvida bokslutet innehåller väsentliga fel och om styrelsen har gjort sig skyldig till någon gärning eller försummelse som kan leda till skadeståndsskyldighet gentemot Jubileumsfonden för Finlands självständighet eller brutit mot den lagstiftning som gäller fonden. I fråga om förvaltningen har lagligheten i styrelsens och överombudsmannens verksamhet utretts.

I revisionen ingår åtgärder för att förvärva revisionsbevis om siffror och andra uppgifter i bokslutet. Revisorn väljer åtgärder utifrån en prövning där det ingår en bedömning av riskerna för väsentliga felaktigheter på grund av missbruk eller fel. I riskbedömningen väger revisorn in den interna kontrollen, som är betydelsefull i Jubileumsfonden för Finlands självständighet för att bokslutet ska innehålla en rättvisande bild.

Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera revisionsåtgärder som lämpar sig under rådande omständigheter, men inte i syfte att lämna utlåtande om hur effektiv den interna kontrollen i Jubileumsfonden för Finlands självständighet är. Till revisionen hör också att bedöma iakttagandet av grunderna för bokslutet, om de tillämpade principerna för att upprätta bokslut är korrekta, om den operativa ledningens bokföringsberäkningar är rimliga och om bokslutet har lämplig uppläggning.

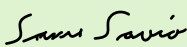
Vår uppfattning är att vi har förvärvat de adekvata revisionsbevis som behövs till underlag för vårt uttalande.

Utlåtande om bokslutet

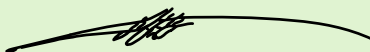
Enligt vår mening:

- ger bokslutet, i enlighet med de i Finland gällande stadgarna och bestämmelserna om hur dessa ska upprättas, en rättvisande bild om verksamhetens resultat och fondens ekonomiska ställning. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen är förenliga med de uppgifter som framförs i bokslutets resultaträkning, balansräkning och deras noter.
- kan bokslutet fastställas och styrelseledamöterna och överombudsmannen beviljas ansvarsfrihet för den räkenskapsperiod som vi har granskat.
- kan behandlingen av räkenskapsperiodens resultat enligt det sätt som styrelsen framför i verksamhetsberättelsen försvaras.

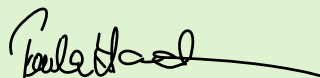
Helsingfors den 12 mars 2024

Sami Savio

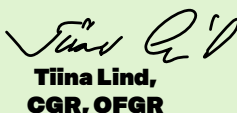
Markku Eestilä

Tuula Haatainen

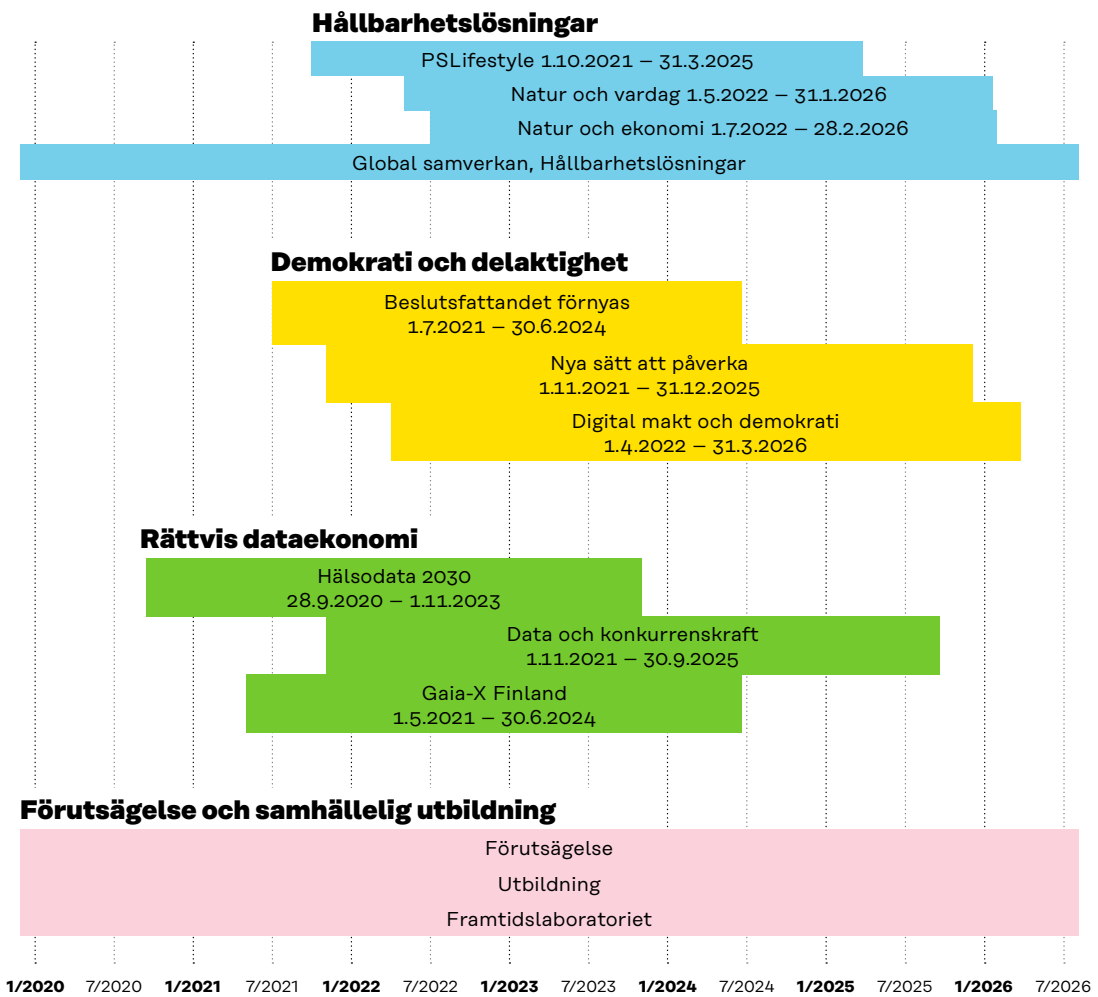

**Juhana Kerimaa,
CGR**

**Tiina Lind,
CGR, OFGR**

SITRAS PROJEKT OCH FRAMTIDSARBETE

BILAGA 2.

SITRAS PUBLIKATIONER ENLIGT TEMAN 2023

Alla Sitras publikationer innehåller en sammanfattning på svenska.

- **1+4 strategista valintaa Suomelle (uud.)**. Laura Halenius, Tuuli Hietaniemi, Katri Vataja, Anna Välimaa, Topias Dean, Samuli Laita, Elina Ravantti ja Laura Seppälä. Työpaperi.
- **Framtiden som uppdrag: Verksamhetsberättelse och bokslut 2022.**
- **Sitran vastuullisen sijoittamisen katsaus 2022.** Marja Karttunen ja Juuso Janhonen.

Förutsägelse och samhällelig utbildning

- **Sitran Kestävyysratkaisut-teeman arviointi: Osa I: Vaikutusten arviointi ja ennakointia hyödyntävät johtopäätökset.** Mari Hjelt, Matleena Moisio, Minna Jyrälä, Jasmin Järvinen, Tuuli Saukkonen, Susanna Sepponen, Mikko Halonen, Sanna Ahvenharju ja Ville Lauttamäki (Gaia Consulting Oy). Arviointiraportti.
- **Evaluation of Sitra's Sustainability solutions theme: Part II: Insights for possible future priorities.** Mari Hjelt, Sanna Ahvenharju, Ville Lauttamäki, Jasmin Järvinen, Matleena Moisio, Minna Jyrälä ja Tuuli Saukkonen (Gaia Consulting Oy). Evaluation.
- **EU kriisien aikakaudella: Unionin tulevaisuuden suuntaa etsimässä.** Timo Miettinen. Muistio.
- **Megatrender 2023: Förståelse i en tid av överraskningar.** Mikko Dufva, Sanna Rekola. Sitra utredningar 226.
- **Megatrendkort 2023.**
- **Megatrendikortit selkokielellä.**

- **Digitaaliset Hyvät kortit.**
- **Haastelähtöisen innovaatiopolitiikan käytännöt: Haasteen määrittely, toimeenpano, arviointi ja rahoitus.** Ville Takala, Caroline Sundgren, Emma Nordbäck ja Martin Fougère. Työpaperi.
- **Tulevaisuusbarometri 2023: Suomalaisten tulevaisuussusko yllätysten ajassa.** Jenna Lähdemäki-Pekkinen, Sanna Rekola, Anna Wartiovaara ja Rose Thompson-Coon. Sitran selvityksiä 231.
- **Kohti uusintavaa taloutta: Tavoitteena luonnon ja ihmisten elinvoima.** Eeva Hellström. Sitran selvityksiä 235.
- **Mitä trendiraportit kertovat talouden suunnasta?** Ines Gullichsen ja Eeva Hellström.

Demokrati och delaktighet

- **Demokraattisten kohtaamisten käsikirja: Osallisuudesta vaikuttavuutta julkisiin palveluihin.** Kai Alhanen ja Elina Henttonen. Sitran selvityksiä 223.
- **Miten lakien laatimista tulisi johtaa? Datan hyödyt säädösjohdamisessa.** Anssi Keinänen ja Niko Vartiainen. Sitran selvityksiä 233.
- **Miten lainsäädännön valmistelua ohjataan poliittisesti? Kuvaus lainvalmistelun poliittisesta ohjauksesta ja sen yhteydestä muodollisjuridiseen lainvalmisteluprosessiin.** Jouni Backman. Työpaperi.

- **Keskusteleavasta kuulemisesta laatua lakeihin: Opas avoimeen, osallistavaan ja keskustelevaan lainsäädäntöprosessiin.** Jyrki Jauhiainen. Sitran selvityksiä 230.
- **Data, valta ja demokratia.** Henrik Rydenfelt. Muistio.

Hållbarhetslösningar

- **Vaikuttavaa luontotyötä: Yritysten opit ja kokemukset tieteseen pohjautuvien luontotavoitteiden pilotoimisesta.** Angelina Kuokkanen (FIBS), Tim Forslund ja Riku Sinervo (Sitra).
- **Miten Suomeen rakennetaan kestävä ruokajärjestelmä? Ehdotuksia luonnon ja ihmisen hyvinvoinnin vahvistamiseksi vuoteen 2040 mennessä.** Liisa Pietola, Eero Jalava, Ilkka Räsänen, Tatu Torniainen, Vilma Turkki ja Annukka Valkeapää. Työpaperi.
- **Putting nature at the heart of the European Green Deal: Building blocks for the next European Commission.** Ilkka Räsänen ja Eero Jalava. Memorandum.
- **Kasvipohjaiset ja solumaatalouden tuotteet Suomen ruokajärjestelmän murroksessa: Kohti vuotta 2050.** Pasi Pohjolainen, Markus Vinnari, Marja Roitto, Venla Ala-Harja, Natasha Järviö ja Hanna Tuomisto (Helsingin yliopisto). Sitran selvityksiä 232.
- **Luonto turvaa talouden: Puheenvuoroja luonnon merkityksestä taloudelle ja yhteiskunnalle.** Johanna Buchert, Hanna Haveri, Kaisa Hietala, Jaana Husu-Kallio, Jyrki Katainen, Jouko Pölönen, Olli Rehn, Leif Schulman ja Mikko Spolander. Muistio.

- **Miinuspäästöt: Mitä negatiivisten päästöjen tekniikat ovat ja miksi niitä tarvitaan ilmastokriisin ratkaisemiseksi?** Oras Tynkkynen ja Mariko Landström. Työpaperi.
- **The impact of the circular economy on jobs and skills: Overview of competence needs in the construction, chemical and technology sectors in Finland.** Rosa Degerman, Ulla Värre, Solveig Roschier, Susanna Sepponen and Jenni Nurmi (Gaia Consulting Oy).
- **WCEF 2023 summary report: Towards a nature positive tomorrow together with future leaders.** Emma Sairanen, Sami Syrjälä ja Tuula Sjöstedt.

Rättvis dataekonomi

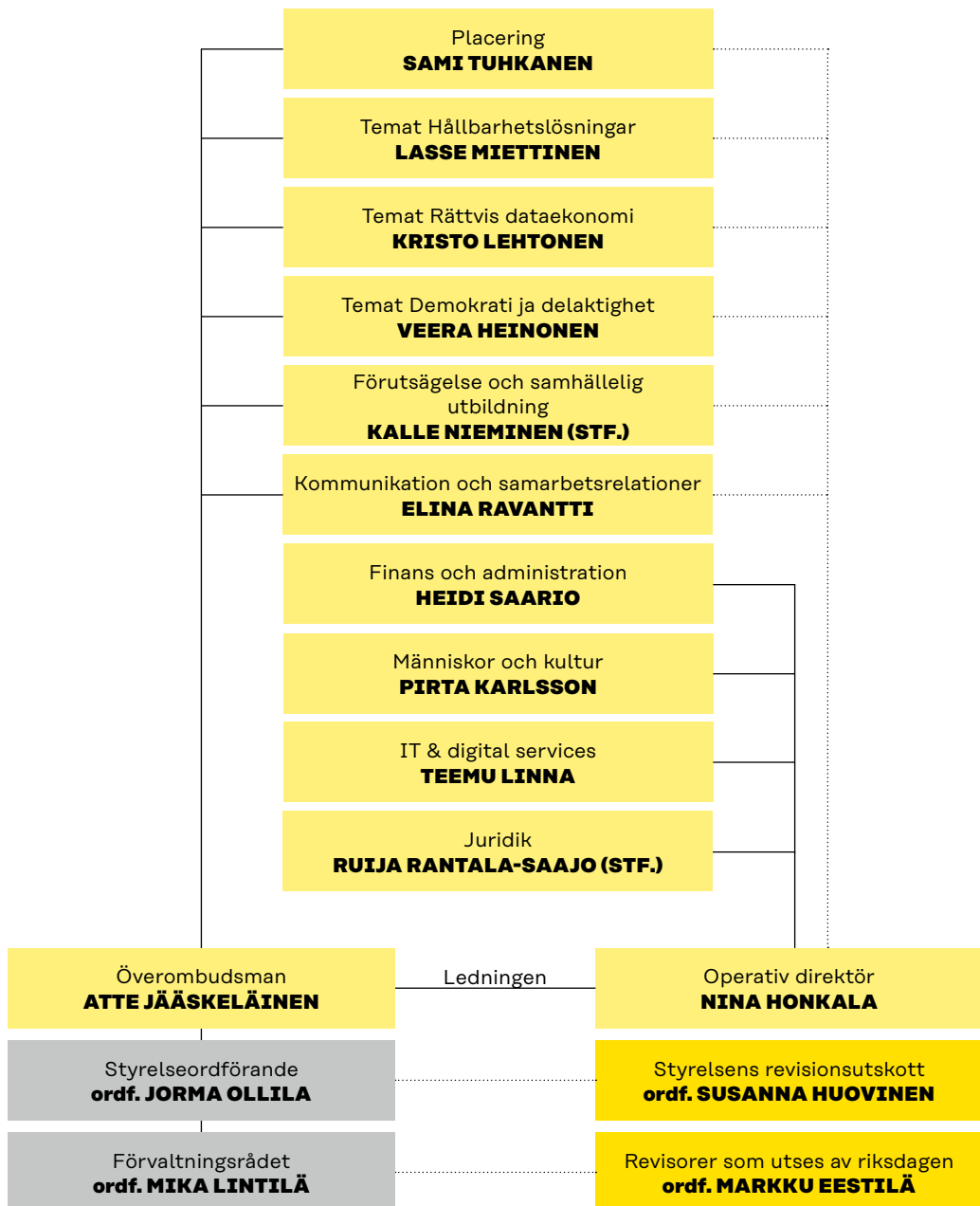
- **Is the European Health Union ready for the challenges of the 21st century?** Elizabeth Kuiper and Danielle Brady. Discussion paper, EPC.
- **The technology landscape of data spaces.** Antti Poikola (Sitra), P J Laszkowicz, Ville Takanen and Teemu Toivonen (Futurice). Working Paper.
- **Enabling the responsible use of technology at scale: Why Europe needs a regulatory technology innovation ecosystem?** Paul Fehlinger. Memorandum.
- **Me ja maapallo: Miten vaalia yhteistä terveyttä?** Essi Huotari, Minna Maunula, Sanni Haahti, Jenni Sademies, Johanna Muurinen, Karoliina Kettunen, Johannes Cairns, Anniina Sarekoski ja Hanna Paulomäki.
- **Towards a Holistic EU Data Governance: Taking stock of the progress of the EU Data Strategy and proposals.** Eric Pol and Olivier Dion (aNewGovernance). Working Paper.

- **Planetary health: A holistic vision for people and the planet.** Danielle Brady. Discussion paper, EPC.
- **Dataa hyödyntävien ekosysteemien ja verkostojen kehitysaste 2023.** Henrik Sievers, Mikko Ulander, Ina Helkala, Simo Saari (Innolink).
- **Advancing data sharing to improve health for all in Europe: Main findings of joint action towards the European Health Data Space 2021–2023.** Markus Kalliola, Elina Drakvik, Maria Nurmi (Ed.). Sitra Studies 236.
- **The right to data portability in the fair data economy: Extending the right of individuals to benefit from managing their data.** Sanna Toropainen. Memorandum.
- **Tavoitteena planetaarinen terveys: Ratkaisuja ihmisten ja luonnon hyvinvoinnin turvaamiseksi.** Liisa Pietola, Elina Drakvik, Tari Haahtela, Tiina Laatikainen, Kaarlo Hildén, Satu Raussi, Tiina Kauppinen, Marja Jalli, Jarkko Hantula ja Liisa Pesonen. Muistio.
- **Miten kestävää maailmaa web 3.0 rakentaa? Puheenvuoroja hajautetun verkon merkityksestä ympäristölle, taloudelle ja yhteiskunnalle.** Heikki Aura, Thomas Brand, P-J Hyytiäinen, Patrik Elias Johansson, Heidi Kalmari, Marja Konttinen, Kristo Lehtonen, Joonas Leppänen, Kimmo Levä, Helena Mustikainen, Mari Pantsar, Risto E.J. Penttilä, Paavo Ritala, Mika Ruokonen, Alku Sirén, Lotta Toivonen, Jukka Vahti ja Akseli Virtanen. Muistio.
- **6+1 suositusta Suomelle: Miten sääntelyllä voidaan parantaa web 3.0- liiketoiminnan edellytyksiä?** Jaakko Lindgren, Otto Lindholm, Kristo Lehtonen, Helena Mustikainen ja Pyy Niikkonen. Sitran selvityksiä 229.
- **Suomen terveystieteen kasvun ja kilpailukykyyn visio 2030.** Petri Lehto ja Saara Malkamäki. Työpaperi.
- **Datasta voimaa sote-järjestelmään: Sote-dataa hyödyntämällä parempaa hoitoa ja kustannussäästöjä.** Antti Larsio. Työpaperi.
- **Reilu datatalous: selvitys lääketutkimuksen toteuttamisen edellytyksistä, pullonkauloista ja halukkuudesta HUS-yhtymässä ja sen hyvinvointialueilla sekä TYKS:ssä.**
- **Terveystieteen tutkimus- ja innovaatiostrategian toimeenpano sekä päätöksenteko- ja ohjausmallit: Selvitys nykytilanteesta ja suositukset.** Mikko Alkio. Muistio
- **Recueil de règles pour une économie de données équitable - Partie 1.** Juhani Luoma-Kyyny ja Olli Pitkänen.
- **Recueil de règles pour une économie de données équitable - Partie 2.** Juhani Luoma-Kyyny ja Olli Pitkänen.

BILAGA 3.

SITRAS ORGANISATION

1.1.2024

LEDNINGSGRUPPS KONTAKTINFORMATION

Överombudsman
ATTE JÄÄSKELÄINEN
+358 294 618 680

Människor och kultur
PIRTA KARLSSON
+358 294 618 240

Operativ direktör
NINA HONKALA
+358 294 618 595

Kommunikation och
samarbetsrelationer
ELINA RAVANTTI
+358 294 618 520

Temat Demokrati och
delaktighet
VEERA HEINONEN
+358 294 618 505

Finans och förvaltning
HEIDI SAARIO
+358 294 618 203

Temat Rättvis dataekonomi
KRISTO LEHTONEN
+358 294 618 525

Placeringar
SAMI TUHKANEN
+358 294 618 413

Temat Hållbarhetslösningar
LASSE MIETTINEN
+358 294 681 341

e-post: fornamn.efternamn@sitra.fi

© Sitra 2024

Förutsägelse och samhällelig
utbildning
KALLE NIEMINEN (stf.)
+358 294 618 223

Redaktion
Sitrans kommunikation

Bilder och illustrationer
Aino Aittasalo,
Topias Dean,
Miikka Pirinen

Ombrytning
Grano Oy

Juridik
ANNE KANGASNIEMI
+358 29 461 8224
(från 1.4.2024)

ISSN 1235-6166 (inb.)

Grano Oy, Helsingfors 2024

Sitra är finländarnas framtidshus.
Vi arbetar passionerat och sakkunnigt.

Vi förutsäger företeelser som påverkar framtiden,
utvecklar och testar nya slags lösningar för samhällets och
vardagens behov samt inspirerar alla till samarbete och
framtidstänkande för morgondagens framgångsrika Finland.

Framtiden skapas tillsammans.

Följ vårt
framtidsarbete!

 @Sitra
 @SitraFund
 @SitraFund
 @Sitra
 www.sitra.fi

Sitra

Östersjögatan 11–13
PB 160
00181 Helsingfors
Telefon +358 294 618 991

ISSN 1235-6166